

Zlepšenie energetickej efektívnosti súkromných obydí prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Široká finančná podpora, ale nedostatky v základoch

Obsah

Body

01 – 14 | **Hlavné body**

01 – 04 | **Prečo je táto oblasť dôležitá**

05 – 14 | **Čo sme zistili a čo odporúčame**

15 – 69 | **Bližší pohľad na naše pripomienky**

15 – 31 | **Opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti brzdia nedostatky v nastavení**

17 – 26 | Opatrenia obnovy v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nie sú zamerané na hĺbkovú obnovu

27 – 31 | Reformy neboli jasne vymedzené a ich vplyv na investície a úspory energie nebol preukázaný

32 – 69 | **Pri vykonávaní došlo k oneskoreniam a v monitorovaní úspor energie sa vyskytli nedostatky**

33 – 40 | Pri komplexných investičných opatreniach v oblasti renovácie došlo k oneskoreniam vo vykonávaní a museli sa revidovať

41 – 61 | Informácie o úsporách energie neboli spoľahlivé, porovnateľné ani dostatočne podrobné na to, aby mohli slúžiť na zmysluplné monitorovanie výsledkov

62 – 69 | Nákladová efektívnosť opatrení na obnovu budov sa nesleduje

Prílohy

Príloha I – O tomto audite

Príloha II – Zoznam kontrolovaných projektov

Príloha III – Posúdenie EDA týkajúce sa uskutočniteľnosti opatrení

Skratky

Glosár

Odpovede Komisie

Harmonogram

Audítorský tím

01

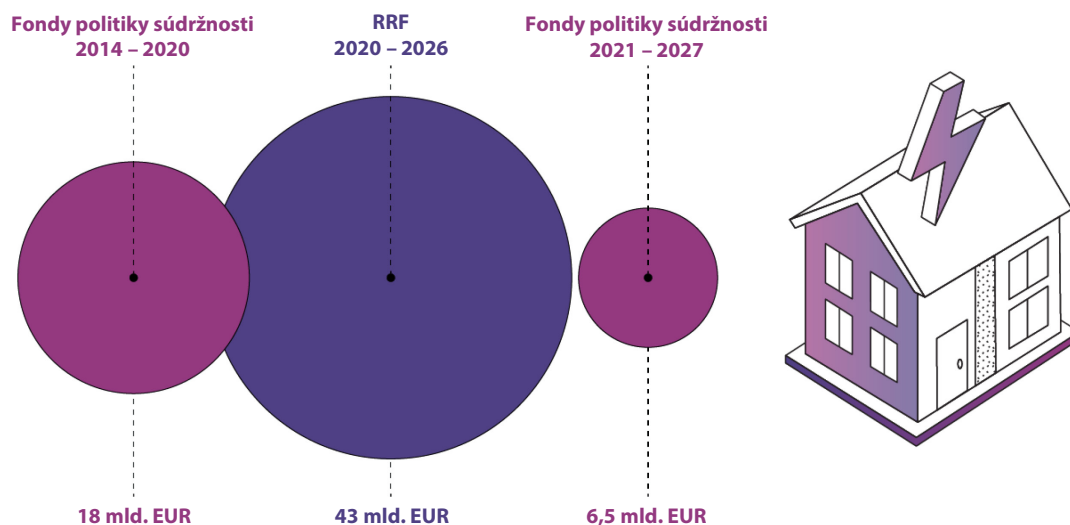
Hlavné body

Prečo je táto oblasť dôležitá

- 01** V roku 2023 obytné budovy predstavovali 26 % spotreby energie v EÚ¹ a zníženie tohto údaju je kľúčom k dosiahnutiu energetických cieľov EÚ. EÚ a jej členské štáty už mnoho rokov prijímajú opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti fondu budov. Finančné prostriedky EÚ sa v minulosti poskytovali najmä prostredníctvom fondov politiky súdržnosti. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktorý si vyžaduje, aby sa značná časť finančných prostriedkov (37 %) vyčlenila na ciele v oblasti klímy a energetiky, od roku 2021 ponúkal členským štátom príležitosť podporiť zlepšenia energetickej efektívnosti v domácnostiach. Komisia okrem toho do svojho [návrhu rozpočtu EÚ na roky 2028 – 2034](#) zahrnula možnosť pokračovať vo financovaní renovácií.
- 02** Podľa údajov dostupných k januáru 2026 členské štáty plánovali vynaložiť 43 mld. EUR v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti priamo na opatrenia energetickej efektívnosti na obnovu obytných budov. To zodpovedá približne 8 % celkových dostupných finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a 17 % príspevku k cieľom v oblasti klímy a energetiky. Na [ilustrácii 1](#) je uvedené ďalšie porovnanie s rozpočtom EÚ na energetickú efektívnosť v rámci fondov súdržnosti.

¹ [Energy statistics – an overview](#), ilustrácia 10, Eurostat (máj 2025).

Ilustrácia 1 | Financovanie energetickej efektívnosti obytných budov zo strany EÚ

Zdroj: EDA na základe údajov o súdržnosti a databázy Komisie pre Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (FENIX).

- 03** V rámci tohto auditu sa skúmalo, či opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (investície aj reformy) prispeli k energetickej efektívnosti obytných budov účinným a nákladovo efektívnym spôsobom. Skúmali sme najmä to, či hlavné prvky štruktúry Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a návrh opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v oblasti energetickej efektívnosti boli primerané na riešenie potrieb obnovy. Preskúmali sme aj to, či sa primerane monitoroval pokrok, výsledky a nákladová efektívnosť opatrení na úsporu energie v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- 04** Očakávame, že táto správa bude vo verejnom záujme, keďže všetky členské štáty začali programy obnovy, ktoré majú vplyv na obyvateľov. Táto správa prispieva k zlepšeniu budúcich opatrení v oblasti energetickej efektívnosti obytných budov financovaných EÚ prostredníctvom lepšieho zacielenia opatrení. Jej cieľom je tiež zlepšiť spôsob výpočtu a vykazovania úspor energie vyplývajúcich z týchto opatrení. Ďalšie základné informácie a podrobnosti o rozsahu auditu a prístupe k nemu sú uvedené v [prílohe I](#).

Čo sme zistili a čo odporúčame

- 05** Celkovo sme dospeli k záveru, že hoci Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti poskytol širokú podporu na zlepšenie energetickej efektívnosti obytných budov, nedostatky v zavádzaní a vo vykonávaní opatrení obnovy obmedzujú ich schopnosť dosiahnuť skutočné a nákladovo efektívne úspory energie. Zistili sme, že z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa financovali prevažne stredne hĺbkové obnovy. Reformy neboli jasne vymedzené a ich vplyv na investície a úspory energie nebol preukázaný. Došlo k oneskoreniam vo vykonávaní a nákladová efektívnosť a skutočné výsledky opatrení obnovy neboli primerane analyzované a monitorované.
- 06** Už pred spustením Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Komisia zdôraznila význam dosiahnutia vysoko efektívneho fondu budov, a to aj prostredníctvom hĺbkovej obnovy (t. j. s viac ako 60 % úsporami). V nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa neuvádzali hĺbkové obnovy a opatrenia vybrané členskými štátmi neboli priamo zamerané na tieto druhy obnovy na dosiahnutie energetických cieľov EÚ. Ak sa ľahké alebo stredné obnovy neplánujú konzistentne, ako prvý krok k vyššej energetickej efektívnosti hrozí, že vytvoria efekt odkázanosti na určitého dodávateľa (body 17 – 24).
- 07** Zistili sme, že štyri členské štáty vybrané na tento audit (Belgicko, Taliansko, Cyprus a Litva) pri výbere konkrétnych projektov obnovy v rámci opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti uplatňovali kritériá oprávnenosti, aj keď s určitými obmedzeniami. Takisto nevykonali porovnávacie posúdenie predložených projektov obnovy. Všetky oprávnené projekty obnovy boli financované bez posúdenia kvality, čím sa potenciálne obmedzilo ich zameranie na druhy prác, ktoré by priniesli vysoké nominálne úspory energie (body 25 – 26).
- 08** Pri posudzovaní reforiem Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sme zistili, že v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti ani v usmernení Komisie sa jasne nevymedzuje, čo predstavuje reformu, čo viedlo k nezrovnalostiam v národných plánoch obnovy a odolnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Okrem toho je vzhľadom na absenciu vhodných ukazovateľov ťažké merať účinky reforiem v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na investície do energetickej efektívnosti, a tým aj na úspory energie (body 27 – 31).
- 09** Naša analýza pokroku pri realizácii opatrení poukázala na skutočnosť, že vo väčšine členských štátov EÚ chýbali vo väčšine opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti týkajúcich sa energetickej efektívnosti v sektore bývania ciele zamerané na výsledky, pokiaľ ide o úspory energie. Členské štáty postupovali podľa usmernení Komisie a ciele stanovovali na základe ukazovateľov výstupov. Tým sa obmedzuje možnosť posúdiť výsledky opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti z hľadiska energetickej efektívnosti a vyhodnotiť výkonnosť (body 32 – 35).

Odporúčanie 1

Zlepšiť zacielenie opatrení obnovy

Pri posudzovaní opatrení na obnovu obytných budov, ktoré sa majú financovať v rámci budúceho VFR, by Komisia mala skontrolovať, do akej miery členské štáty:

- a) zahŕňajú hĺbkovú obnovu;
- b) stanovujú jasný cieľ pre každé príslušné individuálne opatrenie z hľadiska dosiahnutých úspor energie, aby bolo možné sledovať výkonnosť v rámci opatrení a členských štátov a uľahčiť agregáciu údajov. Cieľ by mal byť riadne odôvodnený a mal by byť v súlade s koncepciou opatrenia, poskytnutým financovaním a počiatočnou východiskovou situáciou a potrebami.

Cieľový dátum vykonania: 2027

10 Okrem toho sme zistili, že existuje veľký dopyt po opatreniach, ktoré sa jednoducho vykonávajú alebo sú spojené s vysokou úrovňou podpory, a že takéto opatrenia rýchlo napredujú. Zložitejšie opatrenia, ako sú opatrenia týkajúce sa izolácie striech a stien, čelili oneskoreniam vo vykonávaní alebo nízkemu dopytu a viedli k revíziám národných plánov obnovy a odolnosti. Zistili sme, že napriek revíziám existuje riziko, že niektoré opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nebudú dokončené v lehotách stanovených v Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, čo môže mať vplyv na dosiahnuté výsledky (body 36 – 40).

11 Komisia vyzýva členské štáty, aby ako hlavný nástroj na výpočet dosiahnutých úspor energie všetkých programoch podporovaných EÚ, vrátane Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, používali energetické certifikáty. Tieto certifikáty pomáhajú identifikovať zlepšenia v obnovených budovách. Informácie o úsporách energie uvedené v energetických certifikátoch však nie sú dostatočne spoľahlivé, porovnateľné ani podrobné na to, aby sa mohli použiť na zmysluplné monitorovanie výsledkov. Je tu najmä rozdiel medzi odhadovanou spotrebou (vypočítanou prostredníctvom energetických certifikátov) a skutočnou spotrebou, keďže skutočná spotreba je ovplyvnená aj ľudským správaním. Nezohľadnenie tohto rozdielu vedie k výrazným rozdielom medzi odhadovanými a skutočnými úsporami (body 41 – 47).

- 12** Pokiaľ ide o spoľahlivosť, zistili sme, že pri kontrolách energetických certifikátov, ktoré vykonali národné alebo regionálne orgány, sa zistil značný počet nezrovnalostí. Z našej analýzy certifikátov a alternatívnych metodík uplatňovaných vo vybraných členských štátoch vyplynuli ďalšie nedostatky, ako sú nesprávne odhady spotreby energie, ktoré ovplyvňujú vykázané úspory a ďalej ohrozujú monitorovanie skutočných výsledkov (body [48](#) – [55](#)).
- 13** Zistili sme tiež, že informácie o úsporách energie, ktoré Komisia vykazuje v rámci spoločného ukazovateľa 1, sa vzťahujú na všetky opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vrátane opatrení týkajúcich sa verejných budov alebo podnikov. Členské štáty však zasielajú údaje v súhrnnom formáte, ktorý neumožňuje konkrétne posúdiť pokrok pri obnove v obytných budovách. Komisia jasne neuvádza, že informácie o úsporách sú založené na teoretických výpočtoch, ktoré dostatočne neodrážajú skutočné úspory. Komisia okrem toho vykonáva kontroly hodnovernosti, ale údaje nekontroluje podrobnejšie, čím obmedzuje možnosť vykonávať primerané monitorovanie výkonnosti (body [56](#) – [61](#)).
- 14** Napokon z našej analýzy nákladov týkajúcej sa podpory projektov obnovy v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vyplynula vysoká variabilita nákladov na jednotku ušetrenej energie vo vybraných členských štátoch, ktorú Komisia ďalej neanalyzovala. Celkovo sa nákladová efektívnosť opatrení na obnovu budov nemonitoruje. Konkrétne sa domnievame, že talianske opatrenie *Superbonus*, ktoré bolo financované z talianskych finančných prostriedkov aj z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a ktoré pokrývalo až 110 % nákladov, ktoré vznikli príjemcom, nebolo v súlade so zásadami správneho finančného riadenia a nepredstavovalo nákladovo efektívne využívanie finančných prostriedkov EÚ. Hoci Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti bol koncipovaný ako „nástroj založený na výkonnosti“, nariadenie neobsahuje požiadavku na monitorovanie nákladovej efektívnosti (body [62](#) – [69](#)). V nedávnej [osobitnej správe 14/2026 o výsledovateľnosti a transparentnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#) sme poukázali na nedostatky v zbere údajov o skutočných nákladoch a odporučili sme, aby sa takéto informácie využívali na posudzovanie a dosiahnutie efektívneho využívania prostriedkov EÚ.

Odporúčanie 2

Transparentne informovať o úsporách a vyhodnotiť opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na zlepšenie energetickej efektívnosti obytných budov

Komisia by v snahe lepšie posúdiť výsledky opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v oblasti energetickej efektívnosti obytných budov mala:

- a) zverejniť ďalšie informácie o metodike použitej pre spoločný ukazovateľ 1 a vysvetliť, ako ovplyvňuje spoľahlivosť úspor vykazovaných členskými štátmi;

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2026

- b) vyhodnotiť výsledky a nákladovú efektívnosť opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti obytných budov s cieľom vyvodiť ponaučenia pre budúce programy, najmä pokiaľ ide o primeranú úroveň verejnej podpory opatrení obnovy.

Cieľový dátum vykonania: koniec roka 2028 v kontexte *ex post* hodnotenia Komisie týkajúceho sa Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Odporúčanie 3

Zlepšiť sledovanie výkonnosti v oblasti úspor energie

V budúcom VFR by Komisia s cieľom zlepšiť sledovanie výkonnosti v oblasti úspor energie mala:

- a) zlepšiť metodiku spoľahlivého vykazovania úspor energie dosiahnutých vďaka opatreniam obnovy, a to aj zohľadnením rozdielu medzi odhadovanými a skutočnými úsporami energie;
- b) zhromažďovať za každé príslušné opatrenie spoľahlivé informácie o dosiahnutých výsledkoch a vyplatených sumách (financovanie zo strany EÚ, členských štátov a súkromné financovanie).

Cieľový dátum vykonania: december 2027

Bližší pohľad na naše pripomienky

Opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti brzdia nedostatky v nastavení

15 [Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#) umožňuje členským štátom navrhnúť opatrenia, ktoré pomôžu zlepšiť efektívnosť obytných budov v rámci ich národných plánov obnovy a odolnosti. Preskúmali sme hlavné prvky štruktúry Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a to, ako boli navrhnuté opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v oblasti energetickej efektívnosti obytných budov, pričom sme sa zamerali na 28 opatrení navrhnutých v štyroch vybraných členských štátoch a pozostávajúcich z 18 investícií a 10 reforiem ([príloha II](#)).

16 Očakávali sme:

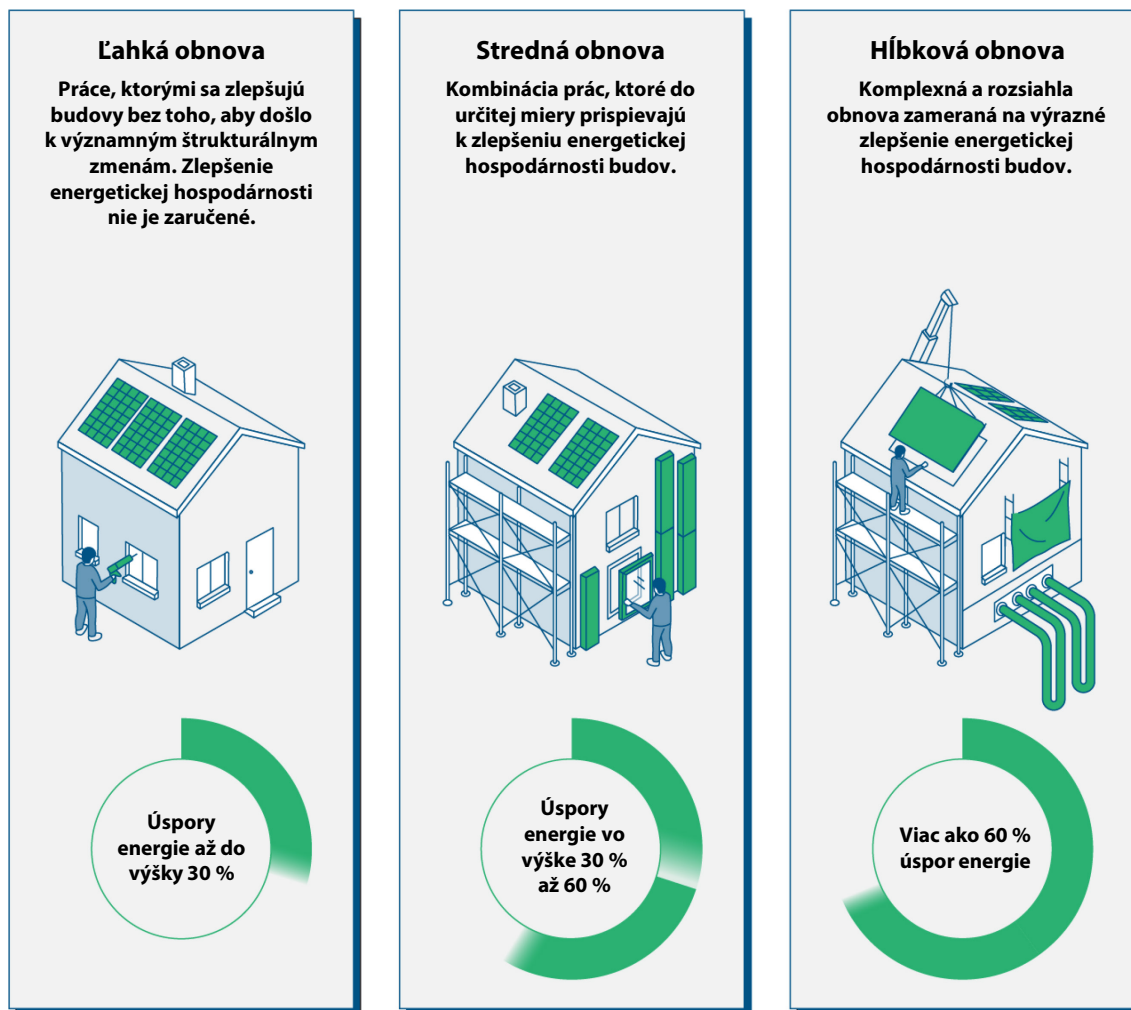
- opatrenia na primerané zacielenie potrieb obnovy fondu budov,
- reformy na zvýšenie alebo doplnenie investícií do energetickej efektívnosti.

Opatrenia obnovy v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nie sú zamerané na hĺbkovú obnovu

- 17** Na to, aby boli opatrenia v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti týkajúce sa obytných budov zahrnutých do národných plánov obnovy a odolnosti relevantné, mali by reagovať na osobitné potreby fondu budov v každom členskom štáte v súlade s cieľmi politiky EÚ v oblasti energetickej efektívnosti. Relevantnosť sme overili preskúmaním [nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#), politického rámca EÚ pre energetickú efektívnosť a národných plánov obnovy a odolnosti a analýzou dôvodov, prečo sa členské štáty rozhodli pre opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a príslušné projekty.
- 18** V [smernici o energetickej hospodárnosti budov](#) z roku 2018, ktorá je kľúčovým prvkom politického rámca EÚ v oblasti energetickej efektívnosti ([príloha I](#)), sa od členských štátov vyžadovalo, aby do marca 2020 vypracovali národnú dlhodobú stratégiu obnovy, aby sa ich domový a bytový fond stal do roku 2050 vysoko energeticky efektívnym a dekarbonizovaným. Na dosiahnutie tohto cieľa sa v smernici výslovne odkazuje na zvýšenie počtu „hĺbkových obnov“, čo je pojem, ktorý Komisia vymedzila vo svojom [odporúčaní \(EÚ\) 2019/786 \(ilustrácia 2\)](#). Na základe toho Komisia v októbri 2020 predstavila svoju stratégiu [vlny obnovy](#) na podporu obnovy budov a stimuláciu hĺbkovej obnovy. Komisia zdôraznila, že ročná miera hĺbkovej obnovy v EÚ je v priemere len 0,2 %².

² COM(2020) 662 – Vlna obnovy pre Európu, Európska komisia, *Comprehensive study of building energy renovation activities and the uptake of nearly zero-energy buildings in the EU*.

Ilustrácia 2 | Rôzne typy obnov

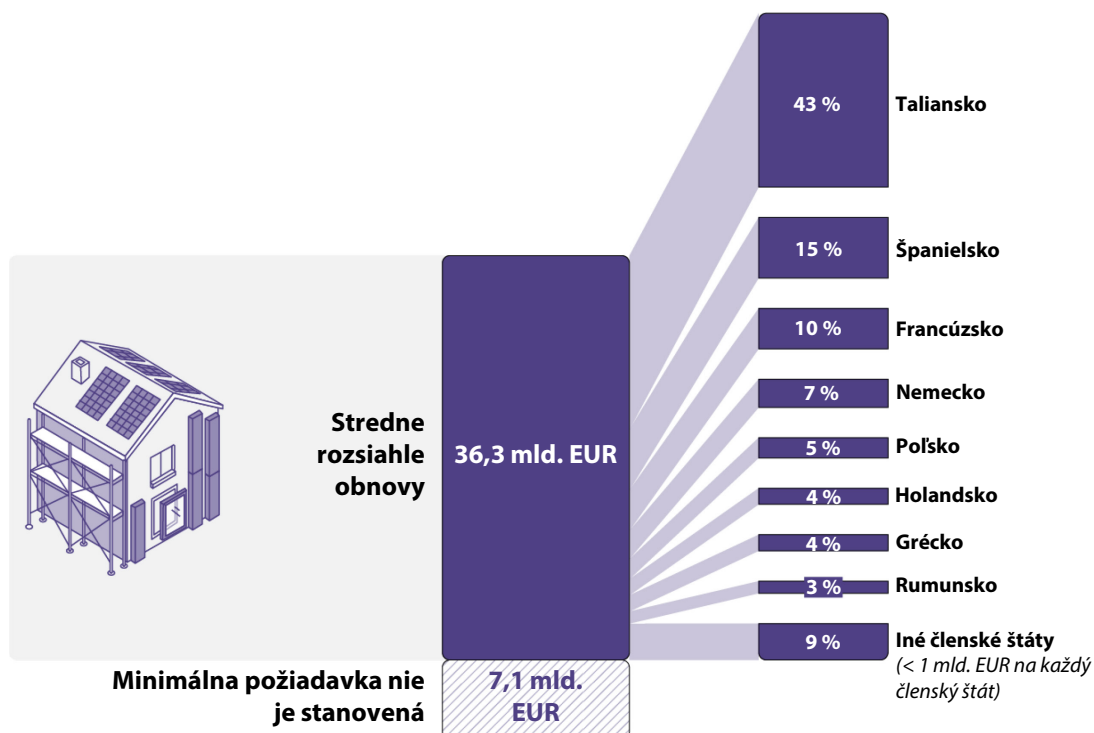

Zdroj: EDA na základe [odporúčania Komisie \(EÚ\) 2019/786](#). Toto sú uplatniteľné vymedzenia pojmov pre opatrenia energetickej efektívnosti.

- 19** Tieto národné dlhodobé stratégie obnovy, ako aj akékoľvek dodatočné posúdenia potrieb vykonané členskými štátmi pred zavedením Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, mohli slúžiť ako základ na vymedzenie nákladovo efektívnych opatrení hĺbkovej obnovy zameraných na osobitné potreby vnútroštátneho fondu budov vrátane potreby stimulovať takéto hĺbkové obnovy. V [nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#) sa však výslovne nevyžadovalo, aby opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vychádzali z osobitného posúdenia alebo posúdenia potrieb.

- 20** V [nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#) sa stanovuje všeobecná požiadavka na súlad s cieľmi EÚ a národnými strategickými dokumentmi vrátane národných energetických a klimatických plánov (NEKP). Komisia vo svojom [usmernení](#) požiadala členské štáty, aby vo svojich národných plánoch obnovy a odolnosti uviedli, ako by mohli urýchliť dosiahnutie konkrétnych opatrení stanovených v týchto plánoch. V tomto usmernení ani v [nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#) sa však nešpecifikovalo, ako by to Komisia mala kontrolovať.
- 21** Komisia vo svojom posúdení preskúmala, či sú navrhované opatrenia, ktoré si členské štáty zvolili, v súlade s existujúcim rámcom. Keď sa vybrané členské štáty rozhodli, ktoré opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti obytných budov zahrnú do národných plánov obnovy a odolnosti, ich rozhodnutia neboli založené na osobitnom hodnotení alebo posúdení potrieb, ale vo všeobecnosti sa odvolávali na národné dlhodobé stratégie obnovy. Na základe diskusií s orgánmi členských štátov konštatujeme, že výber opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bol ovplyvnený relatívne krátkym časovým rámcom na prípravu národných plánov obnovy a odolnosti a potrebou vybrať opatrenia, ktoré by sa mohli vykonať v časovom rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (t. j. do augusta 2026).
- 22** Okrem toho sa v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti neuvádzali hĺbkové obnovy. Zistili sme, že len jeden členský štát (Rumunsko) z 27 prepojiť opatrenie s cieľom, ktorý sa výslovne týkal hĺbkovej obnovy. Väčšina opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v oblasti energetickej efektívnosti obytných budov si vyžadovala podporu zameranú v priemere aspoň na strednú úroveň hĺbkovej obnovy. Tento typ obnovy predstavoval 83 % odhadovaných nákladov na opatrenia. V prípade zvyšných 17 % odhadovaných nákladov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na opatrenia energetickej efektívnosti v obytných budovách sa nevyžadovali žiadne minimálne úspory energie ([ilustrácia 3](#)). Napríklad opatrenia zamerané na súkromné budovy v Belgicku si nevyžadovali žiadne minimálne úspory energie.

Ilustrácia 3 | Príspevky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na obytné budovy na základe požiadaviek, s rozdelením podľa členských štátov

Zdroj: EDA na základe informácií o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti od Komisie – posledná aktualizácia v januári 2026.

- 23** Okrem toho, ako je vysvetlené v [osobitnej správe 14/2024 o zelenej transformácii v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#), Komisia uviedla, že na to, aby sa opatrenie obnovy považovalo za stredne rozsiahle, malo by sa zamerať na dosiahnutie³ aspoň „v priemere 30 % úspor primárnej energie“, čo zodpovedá minimálnej prahovej hodnote pre túto kategóriu ([ilustrácia 2](#)). Okrem toho sa požiadavka vzťahovala na opatrenie ako celok, a nie na každý jednotlivý projekt. Zo štyroch vybraných členských štátov uplatňovalo Taliansko prísnejšie pravidlo, keďže vyžadovalo, aby všetky projekty Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dosiahli minimálnu prahovú hodnotu v oblasti úspor energie vo výške 40 %. Splnenie týchto prahových hodnôt závisí od spoľahlivosti odhadovaných úspor, ktorými sa zaoberáme v druhej časti správy (pozri body [32](#) – [69](#)).

³ Príloha VI k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

24 Hoci žiadny z vybraných členských štátov nezahrnul hĺbkovú obnovu do svojich cieľov (bod 22), zistili sme, že Cyprus vybral niektoré projekty hĺbkovej obnovy v rámci konkrétneho opatrenia (predstavujúce 20 % finančných prostriedkov pridelených na obnovu). V ostatných troch členských štátoch sme zistili, že opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti neboli zamerané na podporu hĺbkových obnov. Financovanie renovácií, ktorými sa podstatne nezvyšuje energetická hospodárnosť budovy, so sebou nesie riziko efektu odkázanosti na určitého dodávateľa (**rámček 1**). Podľa varovaní vo viacerých výskumných dokumentoch⁴ zameranie sa na opatrenia stredného rozsahu bez komplexného plánovania by mohlo viesť k efektu odkázanosti na určitého dodávateľa, keď rozhodnutia o obnove obmedzujú budúce možnosti alebo vedú k investíciám, ktoré nie sú optimálne z hľadiska dlhodobých cieľov dekarbonizácie.

Rámček 1

Odkázanosť renovačných prác na určitého dodávateľa

K efektu odkázanosti na určitého dodávateľa môže dôjsť vtedy, keď obnova stredného rozsahu bráni hlbšej energetickej obnove. Môže to byť spôsobené dodatočnými nákladmi, potrebou získať späť počiatočnú investíciu a technickými dôvodmi. Príklady môžu zahŕňať:

- nekoordinované izolačné práce (ďalšie vrstvy nemožno vždy použiť)⁵,
- používanie materiálov nezlučiteľných s budúcimi riešeniami,
- inštaláciu vykurovacích systémov/systémov teplej vody bez zohľadnenia budúcich izolačných prác (môže to viesť k problémom s predimenzovaním) alebo naopak,
- dokončené obnovy (zaznamenané vo vybraných členských štátoch), ktoré dosahujú iba strednú energetickú triedu (keďže ďalšie zlepšenia by si vyžadovali demoláciu), bez plánovania postupnej hĺbkovej obnovy.

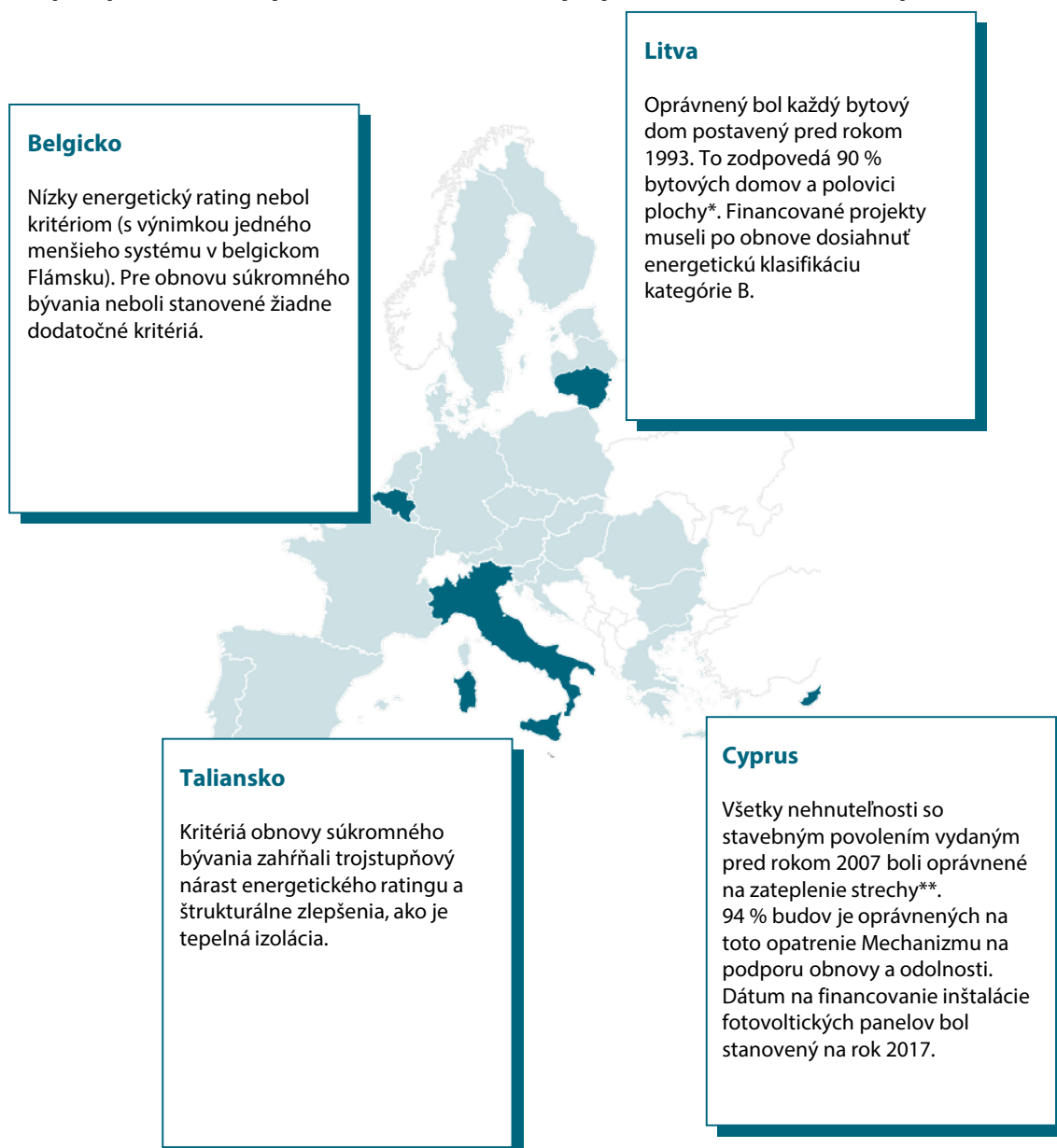
Zdroj: EDA na základe štúdií a posúdených projektov.

⁴ BPIE, *Deep Renovation: Shifting from exception to standard practice in EU policy briefing*; Gepts B., *Where is the potential for deep (energy) renovations?*, Barbosa G. a Almeida M., *Strategies for implementing and scaling Renovation Passports*.

⁵ Barbosa G., *Building renovation passports for affordable and digital deep renovation*; L'Énergie en Wallonie, *Guide de la rénovation énergétique et durable des logements en Wallonie*, kapitola 5, oddiely 2.3 a 2.7.

25 Pri rozhodovaní o konkrétnych projektoch obnovy v rámci opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vybrané členské štáty schvaľovali projekty na základe kritérií oprávnenosti a financovali všetky oprávnené projekty, pokiaľ boli k dispozícii finančné prostriedky. Na *ilustrácii 4* sú uvedené príklady kritérií oprávnenosti, ktoré používali členské štáty vybrané pre tento audit. Kritériá oprávnenosti vo vybraných členských štátoch často neboli veľmi selektívne a nevyžadovali, aby boli finančné prostriedky zamerané do budov s nízkym energetickým hodnotením alebo domácností, ktoré potrebovali väčšiu finančnú podporu. Tieto členské štáty tiež nepoužívali výberové kritériá na zoradenie žiadostí. V prípade Cypru išlo o zámerné rozhodnutie o zjednodušení s cieľom zvýšiť počet projektov v rámci časových obmedzení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Použitie takýchto kritérií by umožnilo zamerať výber projektov viac na výsledky a následne maximalizovať očakávané úspory energie.

Ilustrácia 4 | Príklady, keď bol výber projektov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti založený výlučne na kritériách oprávnenosti

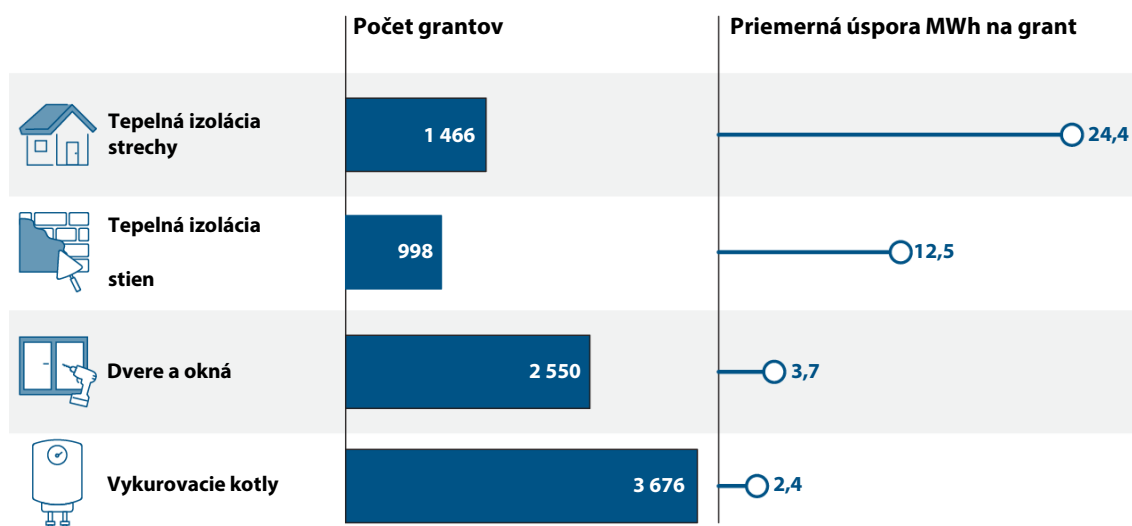

Poznámka: * = Lithuania Long-term Renovation Strategy 2021, tabuľky 3 a 4; ** = Cyprus 2020 Long-term Building Renovation Strategy (LTRS), s. 13.

Zdroj: EDA.

26 Keďže výber projektov vo vybraných členských štátoch nezahŕňal komparatívne posúdenie kvality predložených projektov, financované obnovy predstavovali riziko, že by sa mohli zamerať na druhy prác, ktoré prinášajú nižšie nominálne úspory energie. Z *ilustrácie 5* vyplýva, že v Belgicku (región Brusel – hlavné mesto) sa projekty zameriavali na strednú alebo ľahkú obnovu (napr. výmena vykurovacích kotlov alebo okien). Vo vybraných členských štátoch sa preto z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vo všeobecnosti podporovali programy obnovy zamerané na širšiu škálu domácností a budov s cieľom obnoviť viac v kratšom čase. Uprednostňovanie stredných alebo ľahkých obnov odklonilo pozornosť členských štátov od zabezpečenia dlhodobých úspor energie prostredníctvom hĺbkových obnov; takisto hrozí, že v budúcnosti vznikne efekt odkázanosti na určitého dodávateľa.

**Ilustrácia 5 | Počet grantov a priemerné úspory energie v MWh (2023)
v regióne Brusel – hlavné mesto podľa druhu prác**

Poznámka: Tieto údaje nezahŕňajú len projekty financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Zdroj: Výročná štatistická správa, RENOLUTION 2023 RBC.

Reformy neboli jasne vymedzené a ich vplyv na investície a úspory energie nebol preukázaný

- 27** Podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti by reformy a investície v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti mali predstavovať ucelený balík⁶ a priniesť štrukturálne zmeny⁷ v príslušných správnych orgánoch alebo politikách⁸. Vo vybraných členských štátoch sme identifikovali desať reforiem a analyzovali sme ich prepojenie s investíciami z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ako aj ich potenciál umožniť alebo podporiť budúce obnovy.
- 28** V osobitnej správe 10/2025 o reformách trhu práce v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti z roku 2025 sme uviedli, že v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa odkazuje na investície a reformy bez toho, aby sa vymedzili alebo sa medzi nimi jasne rozlišovalo. Takisto sme zistili, že koncepcia reformy zostala do určitej miery subjektívna, a to aj po tom, ako Komisia vydala usmernenie⁹. V národných plánoch obnovy a odolnosti, ktoré sme preskúmali, tento nedostatok jasného vymedzenia viedol k tomu, že členské štáty pojem reforma uplatňovali rôzne. Komisia takisto nezabezpečila jednotný prístup vo všetkých národných plánoch obnovy a odolnosti. Napríklad Belgicko označilo revízie svojich subvenčných schém, ako aj financovanie súvisiacich projektov za „reformy“, zatiaľ čo Taliansko označilo podobné zmeny vo svojom programe obnovy za „investície“. Stupeň subjektivity pri klasifikácii opatrení potvrdzuje predchádzajúce zistenie EDA.
- 29** Zistili sme, že tri opatrenia označené ako reformy boli v skutočnosti najmä investíciami, dve v Belgicku a jedno v Litve. Týkali sa značných výdavkov na projekty a neviedli k významným zmenám v programoch obnovy. Keď bolo opatrenie v Litve zopakované v rámci kapitoly REPowerEU, považovalo sa za investíciu. Zastávame názor, že používanie pojmu „reformy“ na označenie investičných opatrení znižuje ich potenciál odstraňovať existujúce prekážky a umožňovať investície.
- 30** Okrem toho sme zistili existenciu ďalších reforiem, ktoré by mohli umožniť investície. Neboli však k dispozícii žiadne údaje alebo boli k dispozícii nedostatočné údaje na preukázanie ich vplyvu na investície v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo mimo neho (pozri príklady v [rámcu 2](#)).

⁶ Odôvodnenie 32 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

⁷ SWD(2021) 12 – Guidance to member States – Recovery and Resilience plans.

⁸ Príloha V k nariadeniu o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

⁹ SWD(2021) 12.

Rámček 2

Príklady posúdenia potenciálnych účinkov reforiem na investície do energetickej efektívnosti

Belgicko, Taliansko, Cyprus, Litva: cieľom reforiem je zriadiť jednotné kontaktné miesta na riešenie nedostatku informácií, ktorému čelia občania, čo môže byť prekážkou obnovy. Tieto reformy by mohli umožniť budúce investície do energetickej efektívnosti, ale ich vplyv sa zatiaľ nepreukázal.

Litva: národný plán obnovy a odolnosti zahŕňal reformu, ktorou sa podporila nová metóda obnovy použitím drevených panelov zmenou stavebných predpisov, spustením demonštračných projektov a rozvojom miestneho priemyslu. Chýbali však štúdie uskutočniteľnosti a analýzy potenciálneho rozsahu použitia a možných prekážok jeho prijatia.

- 31** V [preskúmaní ponaučení z nedostatkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#) sme konštatovali, že nedostatok vhodných ukazovateľov obmedzuje rozsah, v akom možno posúdiť výsledok alebo vplyv reforiem Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ukazovateľov. Domnievame sa preto, že je ťažké preukázať, že reformy v oblasti energetickej efektívnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prinášajú väčšie úspory ako samotné investície.

Pri vykonávaní došlo k oneskoreniam a v monitorovaní úspor energie sa vyskytli nedostatky

- 32** Ak majú plánované opatrenia obnovy pokročiť smerom k dosiahnutiu svojich cieľov, musia sa vykonať včas a v súlade s národnými plánmi obnovy a odolnosti. Mali by sa zaviesť spoľahlivé nástroje sledovania na posudzovanie, monitorovanie a podávanie správ o výkonnosti opatrení energetickej efektívnosti. Preto sme sa zamerali na vykonávanie opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a očakávali sme, že:
- pomocou opatrení sa dosiahnu ciele orientované na výsledky v stanovených lehotách vzhľadom na povahu Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti založenú na výkonnosti,
 - členské štáty budú zberať spoľahlivé informácie o skutočnej úspore energie a Komisia o nich bude podávať správy,
 - Komisia a členské štáty budú sledovať pokrok vo vykonávaní opatrení vrátane nákladovej efektívnosti financovaných opatrení.

Pri komplexných investičných opatreniach v oblasti renovácie došlo k oneskoreniam vo vykonávaní a museli sa revidovať

- 33** Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti mal byť „nástrojom založeným na výkonnosti“, vychádzajúcim z dosiahnutia výsledkov meraných na základe stanovených míľnikov a cieľov. Preskúmali sme, do akej miery sa [nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#) a [súvisiacimi usmerneniami](#) podporilo začlenenie cieľov orientovaných na výsledky do národných plánov obnovy a odolnosti. Následne sme posúdili, či boli ciele orientované na výsledky spojené s opatreniami národného plánu obnovy a odolnosti vo vybraných členských štátoch. Keďže všetky opatrenia sa musia dokončiť do 31. augusta 2026¹⁰, analyzovali sme, či rôzne druhy opatrení obnovy v nami vybraných členských štátoch napredujú podľa plánu, či niektoré z nich zaostávajú a či revízie opatrení zvýšili uskutočniteľnosť ich dosiahnutia v lehotách Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- 34** Hoci sa v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti stanovuje, že každé opatrenie by malo byť spojené s míľnikami, cieľmi a ukazovateľmi na monitorovanie pokroku vo vykonávaní, výslovne sa v ňom nevyžaduje, aby boli ciele orientované na výsledky. V [usmerneniach Komisie](#) pre členské štáty sa uvádza, že míľniky a ciele by mali byť založené na ukazovateľoch vstupov alebo, pokiaľ možno, na ukazovateľoch výstupov.
- 35** Zistili sme, že kvantitatívne ciele pre kontrolované opatrenia zahrnuté do národných plánov obnovy a odolnosti sa väčšinou zameriavali na výstupy (napr. počet renovácií alebo obnovená plocha), a nie na výsledky (zníženie spotreby energie). Tým sa obmedzuje možnosť Komisie posúdiť výsledky opatrení a vyhodnotiť výkonnosť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v oblasti energetickej efektívnosti. V predchádzajúcich správach sme dospeli k záveru, že ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti merali skôr pokrok vo vykonávaní než výkonnosť. Zo 111 opatrení obnovy vo všetkých členských štátoch EÚ sme zistili len tri prípady, v ktorých sa uplatňovali ciele zamerané na výsledky. Jedným z týchto príkladov je hlavný taliansky systém obnovy súkromných budov. Na [ilustrácii 6](#) sú zhrnuté druhy cieľov spojených s opatreniami obnovy vo vybraných členských štátoch.

¹⁰ Článok 18 ods. 4 písm. i) [nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#).

Ilustrácia 6 | Ciele vo vybraných členských štátoch

					
Opis ukazovateľa		Belgicko	Taliansko	Cyprus	Litva
VÝSTUP	Počet bytových jednotiek	✓		✓	
	Renovovaná plocha		✓		✓
	Podpis zákonných dohôd (finančný nástroj)		✓		
	Dokončenie prípravných prác (drevené panely)				✓
VÝSLEDOK	Veľkosť úspor v MWh		✓		

Zdroj: EDA na základe vykonávacích rozhodnutí Rady.

- 36** Vo vybraných členských štátoch sme zaznamenali, že po niektorých opatreniach Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bol veľký dopyt, keďže sa ľahšie vykonávajú. Ide napríklad o jednoduchšie opatrenie obnovy na Cypre („Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti“ – pozri [prílohu III](#)), z ktorého sa financuje najmä inštalácia fotovoltických panelov. Ako sa uvádza v [rámcu 3](#), inštalácia fotovoltických panelov je investíciou s krátkou dobou návratnosti. Podobne rýchlo napredujú aj opatrenia, ktoré si nevyžadujú minimálnu úroveň úspor, ako je opatrenie na podporu obnovy súkromných budov v Belgicku.

Rámček 3

Príklad krátkej doby návratnosti pri inštalácii fotovoltických panelov podporovanej z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na Cypre

Prijímatelia jednoduchších opatrení obnovy (bod 36) na Cypre sa môžu zapojiť do vnútroštátneho systému „čistého merania“, na ktorý sa nevzťahuje opatrenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Umožňuje prijímateľom uchovávať energiu vyrobenú fotovoltickými panelmi na budúce použitie, pričom ju virtuálne ukladajú. To sa premietne do okamžitých finančných výhod pre prijímateľa, keďže môže rýchlo získať späť náklady na inštaláciu prostredníctvom znížených účtov za energiu. Cyperské orgány odhadujú dobu návratnosti na 3,5 až 5 rokov.

Uznávame, že zvýšený prienik energie z obnoviteľných zdrojov z fotovoltických panelov do cyperského energetického mixu je pozitívnym vývojom. Počas našich kontrol na mieste však niektorí prijímatelia potvrdili, že energetické kredity dostupné po inštalácii fotovoltických panelov im umožnili udržať alebo dokonca zvýšiť svoju spotrebu energie.

- 37** Z talianskeho programu obnovy *Superbonus* financovaného z talianskych fondov aj z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa podporilo až 110 % nákladov, ktoré vznikli príjemcom. Domnievame sa, že táto úroveň podpory nie je v súlade so zásadami správneho finančného riadenia a že negatívne ovplyvňuje nákladovú efektívnosť opatrenia (rámček 5). Toto opatrenie prijalo pol milióna prijímateľov, čo znamená, že Taliansko má dostatočný počet dokončených projektov na dosiahnutie svojho konečného cieľa.
- 38** Okrem toho sme zistili, že Komisia považovala väčšinu míľnikov a cieľov spojených s desiatimi reformami vybranými na tento audit za splnené v čase nášho auditu, t. j. počas obdobia vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Analyzovali sme vytvorenie jednotných kontaktných miest podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vo vybraných členských štátoch. Hoci účelom týchto opatrení bolo zabezpečiť riadne fungovanie týchto služieb, platformy neboli úplne pripravené poskytovať individuálne poradenstvo občanom, ktorí majú záujem o obnovu zameranú na energetickú efektívnosť. Zistili sme, že je potrebné zaviesť ďalšie funkcie.

- 39** Napätý harmonogram Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (bod **21**) uprednostňuje jednoduchšie obnovy, ale ukázalo sa, že je menej vhodný na hĺbkovú obnovu a komplexné investície. V tejto súvislosti sme zistili, že zložitejšie opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa oneskorili (12 z 18 investícií malo oneskorenie – pozri [prílohu III](#)). Napríklad opatrenie realizované v Taliansku, ktorého cieľom bolo znížiť spotrebu energie aspoň o 30 kiloton ropného ekvivalentu (Ktoe) ročne prostredníctvom diaľkového vykurovania, vykazovalo meškanie: v čase auditu bolo predbežné financovaných alebo čiastočne uhradených len šesť z 34 projektov (čo zodpovedá 5 % súm pridelených v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na toto opatrenie) a žiadny z nich nebol dokončený.
- 40** S cieľom riešiť pomalé vykonávanie a znížený dopyt sa vo vybraných členských štátoch zrevidovali niektoré opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti, pričom sa upravili ciele a odhadli náklady. Ciele boli znížené v prípade 13 z 22 opatrení, zatiaľ čo v prípade ďalších šiestich opatrení s nimi nebol spojený žiadny cieľ, len míľniky ([príloha III](#)). Zmeny boli povolené podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti¹¹ s výhradou posúdenia Komisie, či boli navrhované zmeny odôvodnené, či revidovaný národný plán obnovy a odolnosti naďalej spĺňal požiadavky nariadenia a či revidované míľniky a ciele zostali jasné a realistické. Napriek týmto revíziám existuje riziko, že niektoré opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti nebudú dokončené v lehotách stanovených v Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, čo by mohlo mať vplyv na dosiahnuté výsledky. V [rámcu 4](#) sú uvedené ďalšie podrobnosti o našom posúdení.

¹¹ Článok 21 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

Rámček 4

Príklady revízií opatrení, ktoré v čase auditu v plnej miere neodrážajú skutočný pokrok pri ich vykonávaní

Cyprus: Cieľ komplexného opatrenia obnovy na Cypre, ktorým sa podporujú intervencie vrátane izolácie striech a stien, sa v novembri 2025 znížil, keďže cyperské orgány oznámili neočakávané okolnosti, ktoré spôsobili oneskorenia vo vykonávaní. Cieľ sa znížil z 1 100 renovácií na 800, čím sa príslušná suma znížila z 30 mil. EUR na 22 mil. EUR.

Zároveň nás cyperské orgány v novembri 2025, t. j. v polovici obdobia vykonávania opatrenia, informovali, že 263 projektov bolo dokončených, zatiaľ čo 1 465 projektov bolo podpísaných a mali byť dokončené do júna 2026. O potrebe revízie možno preto pochybovať.

Pri poslednej revízii sa v plnej miere nezohľadnil skutočný pokrok

Belgicko: Do júna 2025 sa vo Valónsku nezačal ani jeden projekt týkajúci sa opatrenia sociálneho bývania. V októbri 2025 bol cieľ pre toto opatrenie revidovaný. Pridelené prostriedky sa znížili z 30 mil. EUR na 12,5 mil. EUR a cieľový počet jednotiek sociálneho bývania, ktoré majú byť vybavené fotovoltickými panelmi, sa znížil z 3 600 na 1 532.

Stále existuje riziko, že revidovaný cieľ nebude splnený

Litva: Revízia národného plánu obnovy a odolnosti viedla k 40 % zníženiu cieľa opatrenia v oblasti obnovy, zatiaľ čo odhadované náklady Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa zvýšili o 32 %. Z našej analýzy pokroku vyplýva, že do konca Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti možno dosiahnuť len približne 77 % revidovaného cieľa z dôvodu oneskorení vo vybraných projektoch.

Stále existuje riziko, že revidovaný cieľ nebude splnený

Informácie o úsporách energie neboli spoľahlivé, porovnateľné ani dostatočne podrobné na to, aby mohli slúžiť na zmysluplné monitorovanie výsledkov

- 41** Očakáva sa, že opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prispievajú k cieľu EÚ na vysokej úrovni v oblasti energetickej efektívnosti, ktorý je založený na skutočnom znížení spotreby energie. Na základe toho očakávame, že tieto opatrenia prinesú výsledky vo forme merateľných úspor energie. Očakávame tiež, že členské štáty budú sledovať výsledky týkajúce sa budov obnovených využitím finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Informácie o úsporách energie vypočítané členskými štátmi bránia porovnateľnosti a ovplyvňujú spoľahlivosť

- 42** Cieľom intervencií Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti je zlepšiť energetickú hospodárnosť budov, čím sa dosiahnu úspory energie a ďalšie prínosy. Na posúdenie týchto zlepšení členské štáty zbierajú údaje, ktoré sú zvyčajne založené na energetických certifikátoch. Energetické certifikáty boli zavedené predovšetkým s cieľom informovať vlastníkov, kupujúcich a nájomcov budov o energetickej hospodárnosti budov (zvyčajne na stupnici od A po G, od najúspornejších po najmenej úsporné).
- 43** V súvislosti s opatreniami obnovy v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Komisia vyzvala členské štáty, aby na výpočet dosiahnutých úspor energie používali energetické certifikáty. V rámci jedného spoločného prístupu sa porovnáva spotreba energie uvedená v energetických certifikátoch vypracovaných pred obnovou a po obnove (*ex ante* a *ex post*) a vykazuje sa rozdiel ako ušetrená energia. Túto metodiku uplatnilo Taliansko a Litva. Uplatnil ju aj Cyprus (len v prípade komplexnejších renovácií). Belgicko si zvolilo alternatívne metodiky (*ilustrácia 7*, body *50 – 52*).

Ilustrácia 7 | Ročné úspory vo vybraných členských štátoch

	Opatrenie	Ročné úspory (v miliónoch kWh)	Použitá metodika
 Belgicko	Obnova sociálneho bývania v regióne Brusel – hlavné mesto	○ 11,5	Štandardné hodnoty a predpoklady
	Obnova sociálneho bývania vo Flámsku	○ 44,3	Štandardné hodnoty a predpoklady
	Obnova sociálneho bývania vo Valónsku	○ 14,1	Štandardné hodnoty a predpoklady
	Obnova sociálneho bývania v nemecky hovoriacej komunite	◦ 1,0	Štandardné hodnoty a predpoklady
 Taliansko	Superbonus	(○) 1 412,2	Ex ante energetický certifikát a energetický certifikát Ex post (s úpravami)
 Cyprus	Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti	○ 419,0	Štandardné hodnoty a predpoklady
	Podpora rozsiahlej energetickej modernizácie bytového fondu	○ 49,8	Ex ante energetický certifikát a ex post energetický certifikát*
 Litva	Podpora obnovy budov	○ 67,7	Ex ante energetický certifikát a ex post energetický certifikát

Poznámka: * = hodnota je v súčasnosti odhadovaná.

Zdroj: EDA na základe informácií poskytnutých členskými štátmi.

- 44** Energetické certifikáty boli pôvodne navrhnuté ako nástroj na hodnotenie aktív. V tejto úlohe sú vhodné na identifikáciu zlepšení vykonaných v budove, pričom odrážajú typické využitie za štandardných podmienok. Neboli však špecificky navrhnuté na spoľahlivý výpočet skutočných úspor energie dosiahnutých prostredníctvom opatrenia financovaného z verejných zdrojov.
- 45** Podľa rámca stanoveného v smernici o energetickej hospodárnosti budov sa energetické certifikáty pri odhade spotreby energie opierajú o údaje o budovách a teoretické predpoklady. To sa môže líšiť od skutočnej spotreby, ktorú ovplyvňuje ľudské správanie. Tieto „rozdiely vo výkonnosti“ (ilustrácia 8) nie sú zohľadnené v hodnotách úspor energie, ktoré nahlásili členské štáty, čo vedie k významným rozdielom medzi odhadovanými a skutočnými úsporami.

Ilustrácia 8 | Rozdiely vo výkonnosti vo vybraných členských štátoch

Belgicko

Technické analýzy* rozdielov vo výkonnosti sa vykonali vo Flámsku aj vo Valónsku. Výsledky ukazujú, ako sa rozdiel medzi skutočnou a odhadovanou spotrebou neustále zvyšuje z „takmer rovnosti“ v prípade energeticky najefektívnejších budov až po situáciu, keď je odhadovaná spotreba vyššia ako skutočná spotreba až o 400 % alebo viac v prípade budov s najhoršou energetickou hospodárnosťou. Tento rozdiel teda ovplyvňuje najmä výpočty úspor energie v prípade budov s najväčšími očakávanými úsporami.

Cyprus

Orgány nevykonali oficiálnu štúdiu, ale štúdia cyperskej metodiky** výpočtu energetickej hospodárnosti budov potvrdila, že odhadovaná konečná energetická spotreba pre vybraný počet budov bola dvakrát až trikrát vyššia ako nameraná konečná energetická spotreba. V ďalšej štúdii***, ktorej cieľom bolo vyhodnotiť energetickú hospodárnosť typickej obytnej jednotky na Cypre, sa zistilo, že skutočná spotreba energie bola o 377 % vyššia, ako sa odhadovalo.

Taliansko

Orgány nevykonali oficiálnu štúdiu, ale v ďalšej štúdii**** bola kvantifikovaná teoretická odchýlka medzi odhadovanou a skutočnou spotrebou a zistili sa až o 80 % vyššie odhadované hodnoty pre budovy s nízkou energetickou hospodárnosťou. V štúdii sa zistilo, že tento rozdiel sa zväčšil s nárastom energetických potrieb, napríklad počas horších poveternostných podmienok. V prípade budov s vysokou hospodárnosťou môže byť účinok opačný: skutočná spotreba môže byť až o 30 % vyššia, ako sa odhadovalo, keďže správanie používateľov sa po zlepšení energetickej efektívnosti prispôsobí.

Litva

Orgány nevykonali oficiálnu štúdiu, ale z akademického prieskumu***** vyplýva, že odhadovaná spotreba budov s najlepším hodnotením môže byť o 18 % až 77 % vyššia ako skutočné údaje. Štúdia potvrdzuje zistenia z ostatných krajín, že budovy s veľmi vysokým hodnotením majú tendenciu spotrebúvať viac energie, ako sa predpokladalo.

Poznámka: Uvedené štúdie boli vykonané na vzorke renovácií bez ohľadu na zdroj financovania.

* = Valónsko: Príloha e) k dlhodobej stratégii energetickej obnovy budovy z roku 2020; Flámsko: *Onderzoek naar de kostenoptimale niveaus bij renovatie van residentiële gebouwen*, 5.11.1.3 *Geschat energieverbruik*.

** = *Cyprus building energy performance methodology: A comparison of the calculated and measured energy consumption results*

*** = *A Comparative Study on Discrepancies in Residential Building Energy Performance Certification in a Mediterranean Context*

**** = *Energy performance gap of the Italian residential building stock: Parametric energy simulations for theoretical deviation assessment from standard conditions*

***** = *Energy Performance Gap Analysis in Energy Efficient Residential Buildings in Lithuania*

Zdroj: EDA na základe uvedených štúdií.

- 46** Okrem toho sa v energetických certifikátoch nezhrmažďuje rovnaký druh informácií vo všetkých členských štátoch. Nie vždy sú zahrnuté napríklad prvky ako horúca voda, vetranie, klimatizácia atď.¹² Energetické certifikáty sa nikdy nemali používať na porovnávanie budov medzi členskými štátmi. Keďže jednotlivé krajiny zohľadňujú rôzne prvky, údaje o spotrebe energie a úsporách energie odvodené z energetických certifikátov, aj keď sú vyjadrené v kWh/rok, nie sú priamo porovnateľné medzi jednotlivými krajinami. Napríklad v EÚ sa horná hranica spotreby energie v prípade budov s ratingom A môže pohybovať od zápornej hodnoty do takmer 300 kWh/m²/rok, zatiaľ čo dolná hranica v prípade budov s ratingom G sa môže pohybovať v rozmedzí od 200 do 1 005 kWh/m²/rok. Dokonca aj v rámci toho istého členského štátu môžu byť rozdiely značné, čo môže brániť porovnaniu. V Litve sme zistili, že budovy s triedou energetickej účinnosti E spotrebovali pred obnovou 311 až 600 kWh/m²/rok. Spotreba v budovách s triedou energetickej účinnosti F sa pohybovala od 263 do 1 124 kWh/m²/rok.
- 47** Okrem toho [smernica o energetickej hospodárnosti budov](#) z roku 2018 umožnila členským štátom založiť energetické certifikáty buď na vypočítanej, alebo nameranej spotrebe energie. Zatiaľ čo nami vybrané členské štáty zakladajú svoju metódu na vypočítanej spotrebe energie, iné členské štáty používajú nameranú spotrebu energie. To ešte viac sťažuje porovnateľnosť vykazovaných úspor.
- 48** Okrem toho národné alebo regionálne orgány vo vybraných členských štátoch skontrolovali vzorku energetických certifikátov, ktoré sa konkrétne netýkali projektov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a vykázali značnú mieru nezrovnalostí. Hoci uznávame toto úsilie, chyby v energetických certifikátoch *ex ante* môžu zabrániť správnej identifikácii opatrení potrebných na zlepšenie energetickej efektívnosti budovy a môžu spôsobiť, že vykázané údaje, ktoré obsahujú, budú nespoľahlivé na výpočet výsledných úspor energie. Podobne môžu chyby v energetických certifikátoch vyhotovených *ex post* viesť k podhodnoteniu alebo nadhodnoteniu spotreby energie budov (pozri príklady nižšie).
- Z najnovšej správy¹³ o kontrolách založených na riziku, ktoré vykonali talianske orgány, vyplynulo, že takmer polovica skontrolovaných energetických certifikátov obsahovala nesprávne alebo neobvyklé hodnoty (napr. hodnoty mimo prijateľného rozsahu).
 - Podľa informácií, ktoré poskytli regionálne orgány, boli v Belgicku (Flámsko) výsledkom kontrol vykonaných v roku 2023 pokuty za jeden z ôsmich energetických certifikátov zaradených do vzorky. Orgány nám vysvetlili, že táto vysoká miera bola čiastočne spôsobená tým, že inšpekcie boli zamerané na prípady s vážnym podozrením na chyby, napríklad na základe sťažností verejnosti.
 - Podľa informácií, ktoré poskytli vnútroštátne orgány, orgány v Litve zamietli 1 518 zo 16 592 osvedčení predložených v roku 2024 (9 %). Medzi hlavné chyby patrili chyby vo výpočte plôch a nesprávne posúdenie vlastností určitých budov.

¹² [Progress on the implementation of Energy Performance Certificates in EU](#), JRC, 2023.

¹³ ENEA, [Rapporto annuale sulla certificazione energetica degli edifici](#), 2025.

49 Pri vykonávaní vlastnej analýzy energetických certifikátov pre 19 vybraných projektov sme zistili ďalšie nedostatky, ktoré obmedzujú relevantnosť energetických certifikátov pre odhad skutočných úspor energie (pozri príklady nižšie).

- Vo všetkých energetických certifikátoch sa budovy považovali za trvalé obydlia. Ročné úspory sa preto vypočítali tak, ako keby boli budovy plne obsadené, čo mohlo viesť k nadhodnoteniu úspor energie. Napríklad jeden projekt (z piatich) v Taliansku sa týkal obydlií, ktoré neslúžili ako trvalé.
- Keď sa pridali nové obytné priestory (čo bol prípad dvoch vybraných projektov, ktoré sme navštívili na mieste, jedného v Belgicku a jedného v Taliansku), úspory energie sa vypočítali na základe toho, že tieto priestory boli predtým prítomné, ale neboli zateplené. Ako sme však uviedli v [osobitnej správe 14/2024 o zelenej transformácii v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#), takéto nové priestory nevytvárajú úspory, ale v skutočnosti predstavujú dodatočnú spotrebu energie.
- V štyroch z piatich energetických certifikátov týkajúcich sa projektov v Taliansku sme zistili rôzne problémy so spoľahlivosťou (nesprávna klasifikácia budov, nesprávna plocha, chýbajúce zariadenia).

50 Okrem energetických certifikátov Komisia umožňuje alternatívne metódy výpočtu úspor energie vyplývajúcich z opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Na ich výpočet Belgicko a Cyprus použili štandardné hodnoty na stanovenie úspor pri väčšine obnov, ktoré financovali. Zistili sme niekoľko aspektov, ktoré spochybňujú spoľahlivosť údajov získaných týmito alternatívnymi metódami, ktoré sú uvedené ďalej. Je to tak i napriek tomu, že metodiky používané Belgickom a Cyprom schválila Komisia.

51 Napríklad v rámci opatrenia financovaného z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre súkromné a sociálne bývanie v Belgicku (Flámsko) sa na každé nainštalované tepelné čerpadlo pripisujú úspory 8 065 kWh/rok na obytnú jednotku bez ohľadu na veľkosť a vlastnosti budov. Na zateplené strechy sa pripisuje úspora 7 000 kWh/rok, zatiaľ čo zateplené podlahy, steny a okná predstavujú úspory 2 000 kWh/rok. Keď sa intervencie skombinujú, tieto úspory sa spočítajú bez váženia účinkov interakcie.

52 V prípade rozsiahlejších projektov obnovy v rámci flámskych opatrení financovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa pomocou metódy vynásobí priemerná plocha teoretickou priemernou spotrebou energie na meter štvorcový pred obnovou a výsledok sa porovná s priemernou spotrebou energie po obnove štandardného bytu alebo domu. Pri tejto metóde sú výpočty založené skôr na charakteristikách priemerných budov než na konkrétnych budovách, ktoré vyžadujú obnovu.

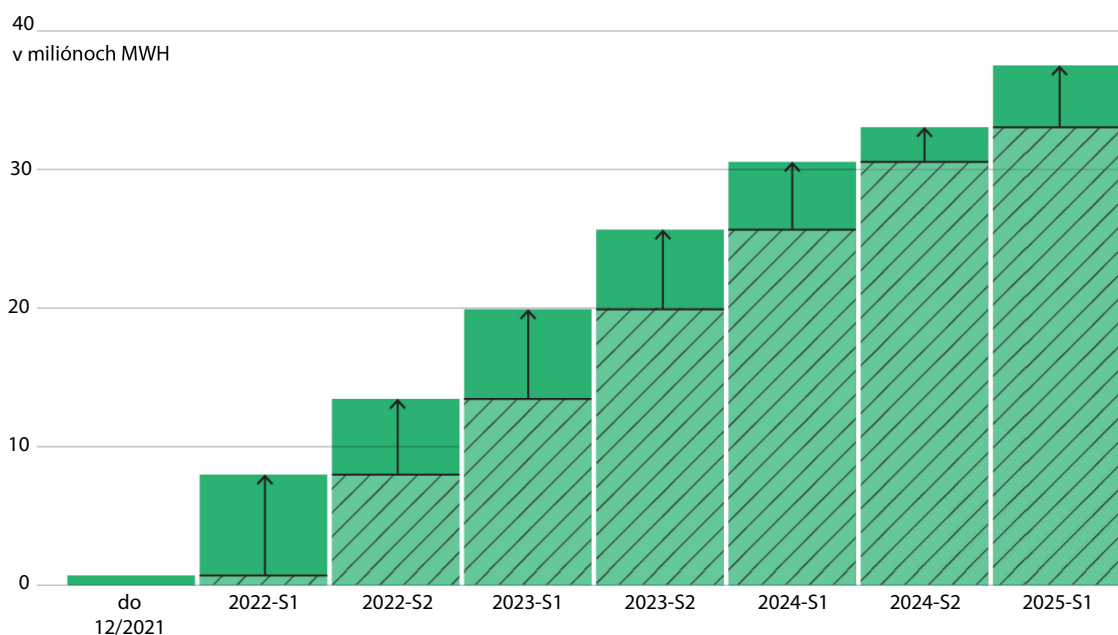
- 53** Cyprus použil podobnú metódu, ktorú schválila Komisia, pričom na odhad prahovej hodnoty zodpovedajúcej 30 % úspore energie použil priemery štandardných budov. Následne vypočítal úspory energie na základe skutočných charakteristík každej obnovy podporenej v rámci tohto opatrenia, a to buď na základe inštalovaného výkonu fotovoltických panelov (v kWh), alebo na základe hrúbky pridanej izolácie, plochy strechy (m²) a tepelných vlastností strechy. Na základe tohto prístupu Cyprus uviedol, že úspory energie celkovo dosiahli minimálnu prahovú hodnotu. Domnievame sa však, že budovy s najhoršou energetickou hospodárnosťou si vyžadujú v absolútnych hodnotách vyššie úspory, aby sa dosiahla minimálna prahová hodnota 30 %. Preto sme prepočítali prahovú hodnotu použitím údajov zo skutočných budov, ktoré potrebujú obnovu, na Cypre. Z našich výsledkov vyplýva, že hodnota úspor vykázaná Cyprom by nedosiahla minimálnu prahovú hodnotu 30 % úspory energie.
- 54** Napokon sme zistili, že úspory deklarované z fotovoltických panelov na Cypre sa vykazujú ako úspory primárnej energie, hoci časť tejto výroby nespotrebovávajú obyvatelia, ale je dodávaná do distribučnej siete. Hoci je to v súlade s ustanoveniami smernice o energetickej hospodárnosti budov, v takýchto prípadoch oznámené úspory energie nezodpovedajú skutočnej spotrebe energie budovy.
- 55** Bez ohľadu na použitú metodiku sme zistili závažné problémy so spoľahlivosťou a porovnateľnosťou informácií o skutočných úsporách energie, ktoré uvádzajú členské štáty.

Súhrnné vykazovanie úspor energie obmedzuje zmysluplné monitorovanie a posudzovanie výsledkov

- 56** Obe uvedené metodiky umožňujú členským štátom vykazovať úspory energie Komisii v rámci spoločného ukazovateľa 1 „úspory v ročnej spotrebe primárnej energie“. Tento ukazovateľ má však ukázať kumulatívne úsilie v rámci národných plánov obnovy a odolnosti a ako taký zahŕňa všetky úspory energie bez členenia podľa druhu opatrenia energetickej efektívnosti (napr. obnova obytných budov). Preskúmali sme úspory vykázané v rámci tohto ukazovateľa, ktoré sú uverejnené v [hodnotiacej tabuľke Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#). Na konci roka 2025 dosiahli kumulatívne vykázané úspory všetkých členských štátov od februára 2020 celkovú výšku 71 278 397 MWh/rok.

57 Celková vykazovaná hodnota úspor je kumulatívna hodnota, ktorá sa netýka len výsledkov dosiahnutých opatreniami v oblasti energetickej efektívnosti obytných budov, ale zahŕňa všetky opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti vrátane opatrení týkajúcich sa verejných budov alebo podnikov. V praxi sme nemohli overiť vykázaný príspevok v rámci jednotlivých opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, keďže Komisia nemala tieto údaje k dispozícii. Komisia poukázala na to, že spoločné ukazovatele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú určené na monitorovanie a hodnotenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ako celku. V hodnotiacej tabuľke Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti preto chýbajú informácie na úrovni jednotlivých opatrení, keďže sa v nej uvádzajú len kumulatívne hodnoty za všetky členské štáty (*ilustrácia 9*). Vykazovanie kumulatívnych úspor spolu s absenciou cieľa pre úspory energie v rámci spoločného ukazovateľa 1 znamená, že Komisia nemôže použiť tento druh informácií na účinné monitorovanie výsledkov ani na rýchle riešenie problémov na úrovni jednotlivých opatrení.

Ilustrácia 9 | Vykázané úspory energie za celú EÚ

Poznámka: Tento graf znázorňuje úspory v ročnej spotrebe primárnej energie v MWh za rok. Tieto čísla sa sčítajú kumulatívne a ich hodnoty sa v priebehu času môžu len zvyšovať.

Zdroj: Hodnotiaca tabuľka Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, údaje z decembra 2025.

- 58** Na úrovni členských štátov sú údaje vyjadrené v hodnotiacej tabuľke Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ako percentuálny podiel celkovej spotreby primárnej energie v roku 2019. To naznačuje, že vykazované hodnoty zodpovedajú skutočným úsporám, zatiaľ čo – ako sa uvádza v bodoch **41 – 54** – odhady zo sektora obytných budov sú teoretické a nie sú úplne spoľahlivé. Okrem toho členské štáty nestanovili východiskovú hodnotu, keďže nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti túto požiadavku neobsahovalo. Členské štáty nestanovili ani konečné ciele, ktoré by nám umožnili merať skutočný pokrok.
- 59** Na základe informácií uvedených v hodnotiacej tabuľke Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sme zistili, že do konca druhého polroka 2025 opatrenia financované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prispeli k úsporám energie v kontrolovaných členských štátoch len v malej miere: 3,125 % na Cypre, 0,273 % v Belgicku, 0,275 % v Taliansku a 0,139 % v Litve (ktorá začala vykazovať úspory v roku 2025). Hoci sa v prípade Cypru zdá, že tento údaj je vyšší, 88 % vykázaných úspor vyplýva z inštalácie fotovoltických panelov. Fotovoltické panely ako zdroj energie z obnoviteľných zdrojov znižujú vplyv na klímu prostredníctvom nižších emisií uhlíka a podľa smernice o energetickej hospodárnosti budov sa započítavajú ako úspory; v praxi však neznižujú skutočnú spotrebu energie budovy (bod **54**).
- 60** Úspory v ročnej spotrebe energie, ktoré vykazujú členské štáty, sa započítavajú za celý rok, aj keď sa úspory prejavajú až v priebehu daného roka. Okrem toho, ako sme už uviedli v [osobitnej správe 26/2023 o rámci monitorovania výkonnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#), hoci Komisia vykonáva kontroly hodnovernosti, ako je kontrola toho, či vykázané hodnoty nepresahujú celkovú spotrebu energie členského štátu, podrobnejšie nekontroluje údaje. Komisia zdôraznila, že zodpovednosť za kvalitu údajov o spoločných ukazovateľoch nesú výlučne členské štáty. Okrem toho nie sú údaje rozdelené podľa jednotlivých opatrení; namiesto toho sa vykazujú len súhrnné údaje. Takisto nie je možné overiť, či sú vykázané úspory spojené výlučne s fondmi Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ani skontrolovať celkový objem financovania súvisiaceho s vykázanými úsporami.
- 61** Informácie z hodnotiacej tabuľky Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa používajú v oznámeniach vydaných Komisiou, ako je [NextGenerationEU – Cesta do roku 2026](#), kde sa uvádzajú úspory energie súvisiace s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti vo výške 33,4 Twh/rok. V oznámení Komisie sa neuvádza, že úspory vykazované v rámci spoločného ukazovateľa 1 vychádzajú z teoretických výpočtov (bod **45**). Vzhľadom na rôzne problémy so spoľahlivosťou zistené v rámci tohto auditu sa domnievame, že údaje dostatočne neodrážajú skutočné úspory. Všetky tieto nedostatky obmedzujú užitočnosť vykazovaných informácií pre primerané monitorovanie výkonnosti s cieľom posúdiť účinnosť a efektívnosť.

Nákladová efektívnosť opatrení na obnovu budov sa nesleduje

- 62** Členské štáty poskytli vo svojich národných plánoch obnovy a odolnosti odhady nákladov na každé opatrenie, ktoré predstavujú očakávané náklady potrebné na splnenie stanovených cieľov. Posúdili sme, do akej miery členské štáty a Komisia sledovali nákladovú efektívnosť počas vykonávania opatrení. Vykonali sme vlastný výpočet nákladovej efektívnosti vybraných opatrení, ktorých cieľom bolo dosiahnuť aspoň 30 % úspory.
- 63** Ako už bolo uvedené, členské štáty neboli povinné stanoviť cieľové hodnoty výsledkov pre každé opatrenie. Kontrolované opatrenia sa preto nezameriavali na výsledky, t. j. na hodnotu úspor energie (bod **34**). Je preto ťažšie posúdiť, či opatrenia energetickej efektívnosti priniesli úspory energie nákladovo efektívnym spôsobom, a to buď počas vykonávania, alebo *ex post*. Komisia ani členské štáty nesledovali nákladovú efektívnosť vykonaných opatrení, keďže sa to v [nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti](#) nevyžaduje. Takáto analýza by bola užitočná na monitorovanie výkonnosti opatrení, identifikáciu rozdielov v nákladovej efektívnosti medzi nimi a umožnila by Komisii a členským štátom prijať v prípade potreby nápravné opatrenia počas vykonávania. Poskytla by aj užitočné dôkazy pre záverečnú správu Komisie z hodnotenia *ex post*, ktorej vypracovanie je naplánované na rok 2028.
- 64** Na [ilustrácii 10](#) sú uvedené výsledky našich výpočtov nákladovej efektívnosti, ktoré vychádzajú z údajov o opatreniach obnovy, ktoré sme v čase auditu dostali od vybraných členských štátov. V prípade Belgicka sa opatrenia týkajúce sa súkromných budov neuvádzajú, keďže na dosiahnutie minimálnej hranice úspor energie vo výške 30 % nie sú povinné. Na výpočet skutočných nákladov na meter štvorcový a jednotkových nákladov na úsporu 1 kWh sme vždy, keď to bolo možné, použili celkové náklady na projekty, ktoré vznikli príjmom. Vo zvyšných prípadoch, keď neboli k dispozícii údaje o celkových investičných nákladoch, sme použili sumu grantu, ktorý členský štát pridelil na projekty a ktorý je financovaný z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
- 65** Hoci sa táto analýza vzťahuje na rôzne typy intervencií, fond budov a politické rozhodnutie členských štátov, poukazuje na značné rozdiely a na význam sledovania nákladovej efektívnosti. Poznamenávame napríklad, že rozhodnutie Litvy renovovať len bytové domy viedlo k relatívne nízkym nákladom (EUR/kWh). Z údajov vyplýva vyššia nákladová efektívnosť v porovnaní s Belgickom a Talianskom. Hoci údaje za Cyprus naznačujú lepšiu nákladovú efektívnosť, je to spôsobené inštaláciou fotovoltických panelov, čo je relatívne lacná investícia.

Ilustrácia 10 | Naša analýza nákladovej efektívnosti kontrolovaných opatrení

	Opatrenie	EUR/m ²	Úspora v EUR/kWh
 Belgicko	Obnova sociálneho bývania v regióne Brusel – hlavné mesto	287*	2,23*
	Obnova sociálneho bývania vo Flámsku	Nie je k dispozícii	0,58*
	Obnova sociálneho bývania vo Valónsku	Nie je k dispozícii	2,03**
	Obnova sociálneho bývania v nemecky hovoriacej komunite	Nie je k dispozícii	5,40*
 Taliansko	Superbonus	781*	9,72*
 Cyprus	Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti	Nie je k dispozícii	0,37*
	Podpora rozsiahlej energetickej modernizácie bytového fondu	140**	0,51**
 Litva	Podpora obnovy budov	283*	1,39*

Poznámka: * = údaje založené na celkových nákladoch projektov vynaložených príjemcami; ** = údaje založené na výške grantu, ktorý členský štát pridelil na projekty a ktorý je financovaný z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Zdroj: EDA na základe údajov poskytnutých vybranými členskými štátmi.

- 66** Na základe uvedených informácií sme zistili, že hoci úroveň dosiahnutých úspor na bytovú jednotku v Taliansku bola pomerne vysoká, bola dosiahnutá za veľmi vysoké náklady. Z našej analýzy vyplýva, že *Superbonus* nebol nákladovo efektívnym opatrením (pozri príklad v [rámcu 5](#)).

Rámček 5

Príklad opatrenia, ktoré nebolo nákladovo efektívne:

Talianske opatrenie obnovy je zďaleka najdrahším a najmenej nákladovo efektívnym opatrením zameraným na energetickú efektívnosť obytných budov, keďže na úsporu 1 kWh je potrebných takmer 10 EUR (*ilustrácia 10*).

O opatrenie bol veľký záujem (vdďaka tomuto programu sa zrealizovalo vyše pol milióna renovácií) a odhadované náklady vzrástli na 123 mld. EUR (k novembru 2025). Odhadovaný príspevok z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (13,95 mld. EUR) v konečnom dôsledku pokryje len polovicu cieľa stanoveného pre toto opatrenie (približne 18 miliónov m² namiesto 36 miliónov m²) a približne 10,5 % daňových úľav na obnovu schválených na vnútroštátnej úrovni. Na základe týchto údajov bude potrebné uvoľniť dodatočné finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.

Odvtedy sa vo viacerých článkoch analyzovali jeho vedľajšie účinky vrátane vysokej inflácie¹⁴, značného vplyvu na vnútroštátny rozpočet¹⁵ a nízkej nákladovej efektívnosti.

Nákladovo optimálny model, ktorý vypracovalo Taliansko v roku 2020¹⁶, naznačoval, že s investíciami vo výške 9 mld. EUR sa obnoví 24,7 milióna m² a ušetrí sa 330 Ktoe energie, čo povedie k úsporám nákladov vo výške 2,58 EUR/kWh. Súčasný náklady na 1 kWh v rámci opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sú takmer 4-krát vyššie. Okrem toho, ako uvádza Najvyššia kontrolná inštitúcia Talianska¹⁷ s odvolaním sa na správu Centrálnej banky Talianska¹⁸: viac ako štvrtina (27 %) projektov *Superbonus* schválených na národnej úrovni sa mohla realizovať bez verejného financovania (efekt „mŕtvej váhy“) a bolo možné získať späť veľkú časť nákladov na renováciu.

¹⁴ CEPR, *The impact of the Superbonus on Italian construction costs*, 9. februára 2025.

¹⁵ Fitch Ratings, *Italy's „Superbonus“ Spending Puts Its Debt Ratio on an Upward Trajectory*, 23. apríla 2024.

¹⁶ Ministero della transizione ecologica, *2020 long-term building renovation strategy*.

¹⁷ Corte dei Conti Italiana, *Relazione sullo stato di attuazione del Piano Nazionale di Ripresa e Resilienza (PNRR)*, december 2024.

¹⁸ Banca d'Italia, *Incentives for dwelling renovations: evidence from a large fiscal programme*, 2024.

- 67** Porovnali sme aj počiatočné odhady nákladov s najnovšími údajmi, ktoré poskytli vnútroštátne orgány. Napríklad na Cypre boli odhadované náklady na jednoduchšie opatrenie obnovy (pozri bod **36**) v revízii národného plánu obnovy a odolnosti upravené smerom nahor v súlade s pokrokom vo vykonávaní. Na opatrenie bolo pridelených 74 mil. EUR a z pokroku vo vykonávaní vyplynulo, že na dosiahnutie cieľa bude potrebných 71 mil. EUR (96 %). Ide o dobrý príklad zosúladenia odhadovaných nákladov na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti s vykonávaním.
- 68** Na druhej strane, podľa našich prepočtov založených na údajoch poskytnutých vnútroštátnymi orgánmi by Cyprus pri súčasnej miere potreboval 24 mil. EUR na dosiahnutie cieľa stanoveného pre opatrenie hĺbkovej obnovy. To zodpovedá 81 % prideleného finančného krytia, čo naznačuje, že náklady boli nadhodnotené. V Belgicku sa takisto očakáva, že sociálne bývanie vo Flámsku a v nemecky hovoriacej komunite si bude vyžadovať menej finančných prostriedkov, ako sa pôvodne odhadovalo, čo naznačuje, že náklady boli nadhodnotené. V rámci opatrení sa využije približne 86 % finančného krytia, resp. 36 % finančného krytia, ale do apríla 2026 sa neplánovala žiadna revízia národných plánov obnovy a odolnosti.
- 69** Podobne sme v bode **39** našej [osobitnej správy 14/2026 o výsledovateľnosti a transparentnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti](#) informovali o prípadoch opatrení, pri ktorých odhadované náklady na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti presiahli skutočné náklady. Dospeli sme k záveru, že ak by tento trend pokračoval, predstavoval by riziko, že celkové pridelené prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti niektorým členským štátom by mohli presiahnuť skutočné náklady. V rámci toho istého auditu sa takisto zistilo, že v prípade niektorých prebiehajúcich opatrení došlo k prekročeniu nákladov.

Túto správu prijala komora I, ktorej predsedá Joëlle Elvinger, členka Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 17. júna 2026.

Za Dvor audítorov

Tony Murphy
predseda

Prílohy

Príloha I – O tomto audite

Energetická efektívnosť ako kľúčový cieľ EÚ

- 01** Zlepšenie energetickej efektívnosti je jedným z kľúčových cieľov [stratégie energetickej únie](#). Ciele stanovené v právnych predpisoch EÚ sa časom stali ambicióznejšími. Do [smernice o energetickej efektívnosti z roku 2012](#) bol začlenený cieľ 20 % energetickej efektívnosti do roku 2020. V nedávnej [osobitnej správe 18/2023 o cieľoch EÚ v oblasti klímy a energetiky](#) sme skonštatovali, že dosiahnutie tohto cieľa bolo výsledkom nielen opatrení EÚ v oblasti klímy, ale aj hospodárskych dôsledkov pandémie COVID-19.
- 02** V [revízii smernice o energetickej efektívnosti z roku 2018](#) sa stanovil cieľ EÚ v oblasti energetickej efektívnosti na úrovni aspoň 32,5 % do roku 2030. V roku 2023 Európsky parlament a Rada prijali [revidovanú smernicu o energetickej efektívnosti](#), ktorá obsahovala cieľ znížiť konečnú spotrebu energie v EÚ do roku 2030 o 11,7 % v porovnaní s predpokladanou spotrebou energie v danom roku. Pri vyjadrení na základe staršieho referenčného scenára EÚ z roku 2007 tento cieľ zodpovedá zníženiu spotreby primárnych zdrojov energie o 40,5 %.

Sektor obytných budov a ciele EÚ v oblasti klímy a energetiky

- 03** Sektor stavebníctva má kľúčový význam pre dosiahnutie európskych cieľov v oblasti klímy a energetiky. Dve tretiny energie využívané na vykurovanie a chladenie stále pochádzajú z fosílnych palív a takmer 75 % budov v EÚ je stále energeticky neefektívnych¹. Zlepšenie energetickej bilancie existujúcich budov prostredníctvom obnovy je preto hlavnou osou verejnej intervencie.
- 04** S cieľom osobitne riešiť energetickú efektívnosť budov EÚ vytvorila legislatívny rámec, ktorý zahŕňa smernicu o energetickej hospodárnosti budov², ktorá bola revidovaná v roku 2024. Jeho cieľom je zvýšiť mieru obnovy v EÚ, najmä v prípade budov s najhoršou energetickou hospodárnosťou. Zahŕňa záväzný cieľ pre členské štáty znížiť do roku 2030 priemernú spotrebu primárnej energie celého domového a bytového fondu o 16 % (v porovnaní s rokom 2020). Členské štáty by mali tento cieľ a spôsob jeho dosiahnutia zahrnúť do svojich národných plánov obnovy budov, ktoré by do konca roka 2026 mali nahradiť dlhodobé stratégie obnovy stanovené v smernici z roku 2010³. Napokon sa v [odporúčaní Komisie \(EÚ\) 2019/786](#) o obnove budov vymedzili rôzne úrovne obnovy (ľahká, stredná a hĺbková). Na úrovni EÚ je takisto cieľom dosiahnuť, aby bol celý fond budov do roku 2050 vysoko energeticky efektívny a dekarbonizovaný.

¹ Odôvodnenia 14 a 24 [smernice \(EÚ\) 2024/1275](#) o energetickej hospodárnosti budov.

² Tamže.

³ [Smernica 2010/31/EÚ](#) o energetickej hospodárnosti budov.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti

- 05** Vo februári 2021 nadobudlo účinnosť nariadenie (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti v reakcii na pandémiu COVID-19⁴. Tento mechanizmus by mal členským štátom pomôcť lepšie sa pripraviť na výzvy a príležitosti vyplývajúce zo zelenej a digitálnej transformácie. K januáru 2026 bolo v rámci neho zmobilizovaných 577 mld. EUR vo forme grantov a úverov na podporu reforiem a investícií v členských štátoch EÚ. V máji 2022 Európska únia prijala [plán REPowerEU](#) na zníženie závislosti od ruských fosílnych palív a vyčlenila na granty z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dodatočnú sumu vo výške 21 mld. EUR. V dôsledku toho členské štáty buď doplnili svoje existujúce opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo nové opatrenia. K januáru 2026 odhadované náklady na opatrenia na podporu energetickej efektívnosti obytných budov predstavujú zhruba 43 mld. EUR, čo je približne 8 % sumy mobilizovanej v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (investície predstavujú 99 % nákladov).

Úlohy a povinnosti

- 06** Komisia riadi Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti priamo. Hlavnými zodpovednými stranami sú pracovná skupina pre reformy a investície (SG REFORM) a Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti (GR ECFIN). Komisia je zodpovedná za posudzovanie národných plánov obnovy a odolnosti a schvaľovanie žiadostí členských štátov o platbu spolu s Radou⁵. Komisia je zodpovedná aj za monitorovanie vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a za podávanie správ o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho cieľov, napríklad pomocou spoločných ukazovateľov⁶. Generálne riaditeľstvo Komisie pre energetiku (GR ENER) vypracúva, vykonáva a koordinuje politiky súvisiace s energetikou vrátane energetickej efektívnosti.

⁴ Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

⁵ Tamže, článok 20.

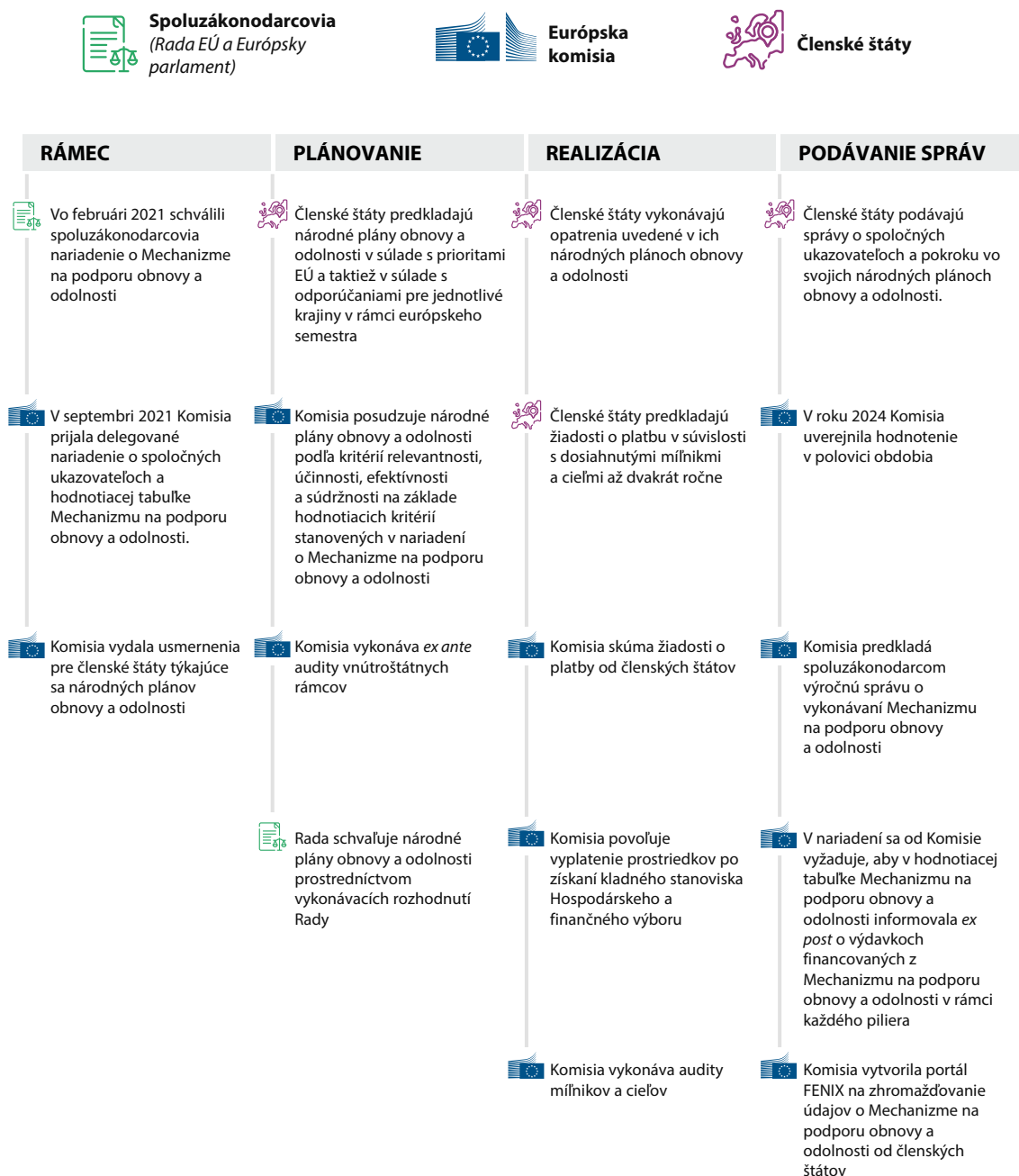
⁶ Delegované nariadenie Komisie(EÚ) 2021/2106, v ktorom sa stanovujú spoločné ukazovatele.

- 07** Všetky členské štáty predkladajú národný plán obnovy a odolnosti, ktorý zahŕňa súbor opatrení zahŕňajúcich investície a reformy. Členské štáty musia uviesť odhadované náklady na každé opatrenie, aby odôvodnili výšku požadovaných grantov alebo úverov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti⁷. V prípade niektorých opatrení, zvyčajne reforiem, členské štáty neodhadli náklady. Podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti môžu členské štáty podať odôvodnenú žiadosť o zmenu svojich plánov⁸, ak je to odôvodnené objektívnymi okolnosťami. V tomto prípade musia preukázať, že existujúce míľniky a ciele už nie sú úplne alebo čiastočne dosiahnuteľné. Zmeny môžu zahŕňať zmeny odhadovaných nákladov na existujúce opatrenia, nahradenie predtým schválených opatrení alebo zmeny predtým schválených míľnikov a cieľov.
- 08** Komisia posudzuje, či členské štáty riadne splnili míľniky a ciele reforiem a investícií súvisiacich so žiadosťou o platbu. Ak je Komisia presvedčená, že je to tak, vypláca finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti členským štátom. Na *ilustrácii 1* je znázornené rozdelenie jednotlivých úloh a povinností.

⁷ Príloha V bod 3 k nariadeniu (EÚ) 2021/241.

⁸ Tamže, článok 21.

Ilustrácia 1 | Úlohy a povinnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Zdroj: EDA na základe právnych predpisov a dokumentov Komisie.

Rozsah auditu a audítorský prístup

- 09** Cieľom nášho auditu bolo posúdiť, či opatrenia Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (t. j. investície a reformy) prispeli k energetickej efektívnosti obytných budov. Audit sa týkal obdobia od februára 2020 (dátum začatia vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti) do decembra 2025. Naša analýza sa zamerala na možné nedostatky vyplývajúce z nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a usmernenia, ktoré mali vplyv na to, ako boli opatrenia stanovené, či opatrenia napredovali podľa plánu alebo boli primerane revidované, či prinášali výsledky z hľadiska úspor energie a ako boli tieto výsledky monitorované.
- 10** Na [ilustrácii 2](#) je zobrazené, ako sme získali dôkazy pre naše pripomienky. Naša [metodika auditu](#) je v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi vydanými [Medzinárodnou organizáciou najvyšších kontrolných inštitúcií \(INTOSAI\)](#).

Ilustrácia 2 | Vykonané audítorské činnosti

Preskúmali sme

- Činnosť Komisie a dokumentáciu generálnych riaditeľstiev Komisie (GR ECFIN, SG REFORM, GR ENER)
- Štúdie a správy v oblasti energetickej efektívnosti obytných budov

Analyzovali sme

- Národné plány obnovy a odolnosti vybraných členských štátov
- Kľúčové údaje o nákladoch a cieľoch pre všetky opatrenia EÚ na podporu renovácií obytných budov zameraných na energetickú efektívnosť
- Posúdenie národných plánov obnovy a odolnosti Komisiou a ich revízie
- Vzorku 27 projektov obnovy vo vybraných členských štátoch, ktoré boli kontrolované na mieste
- Úspory energie vykázané členskými štátmi a Komisiou

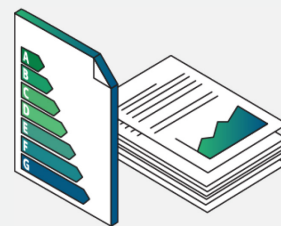
Uskutočnili sme rozhovory

- So zástupcami útvarov Komisie (GR ECFIN, SG REFORM, GR ENER)
- So zástupcami zo štyroch členských štátov (Belgicko, Taliansko, Cyprus a Litva) vybraných z dôvodu relevantnosti ich opatrení v oblasti energetickej efektívnosti

Konzultovali sme

- S vedcami a odborníkmi v oblasti energetických certifikátov a energetickej hospodárnosti obytných budov

Zdroj: EDA.

Príloha II – Zoznam kontrolovaných projektov

Investície

Kód investície	Názov investície	Požiadavka energetickej účinnosti
BE-C[C11]-I[I-101.S4]	Obnova sociálneho bývania vo Flámsku	30 %
BE-C[C11]-I[I-102.S5]	Obnova sociálneho bývania v regióne Brusel – hlavné mesto	30 %
BE-C[C11]-I[I-103.S6]	Obnova sociálneho bývania v nemecky hovoriacej komunite	30 %
BE-C[C71]-I[I-701]	Obnova súkromného bývania v regióne Brusel – hlavné mesto (REPowerEU) – nízky príjem	žiadne
BE-C[C71]-I[I-702]	Obnova súkromného bývania vo Flámsku (REPowerEU)	žiadne
BE-C[C71]-I[I-703]	Obnova súkromného bývania v nemecky hovoriacej komunite (REPowerEU)	žiadne
BE-C[C71]-I[I-704]	Obnova sociálneho bývania vo Valónsku	žiadne
BE-C[C71]-I[I-726]	Obnova súkromného bývania vo Valónsku	žiadne
IT-C[M2C3]-I[I2.1]	Superbonus	30 %
IT-C[M2C3]-I[I3.1]	Podpora účinného diaľkového vykurovania	nevzťahuje sa
IT-C[M7]-I[I17]	Finančný nástroj na energetickú obnovu verejného a sociálneho bývania	30 %
CY-C[C2.1]-I[I2]	Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti	30 %
CY-C[C2.1]-I[I7]	Inteligentné meradlá	žiadne
CY-C[C3.4]-I[I6]	Obnovy vo vnútornom meste Nikózia	žiadne
CY-C[C6.1]-I[I1]	Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti (REPowerEU)	30 %
CY-C[C6.1]-I[I3]	Podpora rozsiahlej energetickej modernizácie bytového fondu	30 %
LT-C[C8]-I[H-1-1.H-1-1-1-a]	Obnova demonštračných budov s drevenými doskami	30 %
LT-C[C8]-I[H-1-1-.H-1-1-2-]	Obnova budov – bytový dom (REPowerEU)	30 %

Reformy

Kód opatrenia	Názov opatrenia	Požiadavka energetickej účinnosti
BE-C[C11]-R[R-101.S1]	Obnova súkromného bývania vo Flámsku (vrátane jednotného kontaktného miesta a revízie systému energetických štítkov)	žiadne
BE-C[C11]-R[R-102.S2]	Obnova súkromného bývania v regióne Brusel – hlavné mesto	žiadne
BE-C[C11]-R[R-103.S3]	Obnova súkromného bývania v nemecky hovoriacej komunite	žiadne
BE-C[C71]-R[R-701]	Revízia kódexu o ovzduší, klíme a energetike	nevzťahuje sa
IT-C[M2C3]-R[R1.1]	Zjednodušenie postupov pre intervencie v oblasti energetickej efektívnosti	nevzťahuje sa
CY-C[C2.1]-R[R3]	Digitálne jednotné kontaktné miesta	nevzťahuje sa
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-1-a-]	Aktualizácia rámca obnovy budov	nevzťahuje sa
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-2-]	Jednotné kontaktné miesto	30 %
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-3-]	Drevené dosky na obnovu budov	nevzťahuje sa
LT-C[C2]-R[B-1-3-.B-1-3-4-]	Obnova budov – bytový dom	30 %

Zdroj: EDA na základe národných plánov obnovy a odolnosti.

Príloha III – Posúdenie EDA týkajúce sa uskutočniteľnosti opatrení

Krajina	Opatrenie	Opis cieľa	Posúdenie EDA týkajúce sa uskutočniteľnosti
Belgicko	Obnova sociálneho bývania vo Flámsku	-35 %	Oneskorené
	Obnova sociálneho bývania v regióne Brusel – hlavné mesto	-23 %	Podľa plánu
	Obnova sociálneho bývania v nemecky hovoriacej komunite	-87 %	Oneskorené
	Obnova súkromného bývania v regióne Brusel – hlavné mesto (REPowerEU) – nízky príjem	20 %	Podľa plánu
	Obnova súkromného bývania vo Flámsku (REPowerEU)	S opatrením nie je spojená žiadna cieľová hodnota*	Nie je k dispozícii
	Obnova súkromného bývania v nemecky hovoriacej komunite (REPowerEU)	-5 %	Riziko oneskorenia
	Obnova sociálneho bývania vo Valónsku	-57 %	Oneskorené
	Obnova súkromného bývania vo Valónsku	Žiadna zmena	Riziko oneskorenia

	Obnova súkromného bývania vo Flámsku (vrátane jednotného kontaktného miesta a revízie systému energetických štítkov)	3 %	Podľa plánu
	Obnova súkromného bývania v regióne Brusel – hlavné mesto (vrátane jednotného kontaktného miesta)	-10 %	Podľa plánu
	Obnova súkromného bývania v nemecky hovoriacej komunite	-100 % (zrušené opatrenie)	Zrušené
	Revízia kódexu o ovzduší, klíme a energetike	S opatrením nie je spojená žiadna cieľová hodnota*	Dokončené
Taliansko	Superbonus	12 %	Podľa plánu
	Podpora účinného diaľkového vykurovania	50 %	Oneskorené
	Finančný nástroj na energetickú obnovu verejného a sociálneho bývania	0 %	Oneskorené
	Zjednodušenie postupov pre intervencie v oblasti energetickej efektívnosti	S opatrením nie je spojená žiadna cieľová hodnota*	Dokončené
Cyprus	Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti	14 %	Podľa plánu

	Inteligentné meradlá	-50 %	Oneskorené
	Obnovy vo vnútornom meste Nikózia	-45 %	Oneskorené
	Podpora individuálnych opatrení v oblasti energetickej efektívnosti (REPowerEU)	52 %	Podľa plánu
	Podpora rozsiahlej energetickej modernizácie bytového fondu	-27 %	Riziko oneskorenia
	Digitálne jednotné kontaktné miesta	S opatrením nie je spojená žiadna cieľová hodnota*	Dokončené
Litva	Obnova demonštračných budov s drevenými doskami	-25 %	Oneskorené
	Obnova budov – bytový dom (REPowerEU)	13 %	Riziká oneskorenia
	Aktualizácia rámca obnovy budov	S opatrením nie je spojená žiadna cieľová hodnota*	Oneskorené
	Jednotné kontaktné miesto	S opatrením nie je spojená žiadna cieľová hodnota*	Oneskorené
	Drevené dosky na obnovu budov	-64 %	Oneskorené
	Obnova budov – bytový dom	-32 %	Oneskorené

Poznámka: * = s opatrením boli spojené len čiastkové ciele.

Zdroj: EDA na základe informácií poskytnutých členskými štátmi.

Skratky

Skratka	Definícia/vysvetlenie
EPC	energetický certifikát
FV	fotovoltika
GWh	gigawatthodina
Ktoe	kilotony ropného ekvivalentu
KWh	kilowatthodiny
MWh	megawatthodina
NECP	národný energetický a klimatický plán
NRRP	národný plán obnovy a odolnosti
RRF	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
VFR	viacročný finančný rámec

Glosár

Termín	Definícia/vysvetlenie
Cieľ	Kvantitatívne meranie pokroku členského štátu na ceste k dokončeniu konkrétnej reformy alebo investície v jeho pláne obnovy a odolnosti.
Cieľ v oblasti energetiky	Cieľ EÚ zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie v energetickom mixe, ako aj znížiť konečnú spotrebu energie.
Ciele v oblasti klímy	Cieľ EÚ znížiť emisie skleníkových plynov.
Dekarbonizácia	Prechod na hospodársky systém so zníženými emisiami oxidu uhličitého a iných skleníkových plynov.
Doba návratnosti	Čas potrebný na to, aby sa splatili počiatočné náklady na investíciu vytvorením úspor alebo príjmov.
Efekt odkázanosti na určitého dodávateľa	Situácia, keď po prijatí rozhodnutia nie je z technických alebo finančných dôvodov možné neskôr prejsť na lepšiu alternatívu.
Energetická efektívnosť	Pomer medzi výstupom systému alebo spotrebiča a spotrebovanou energiou vyjadrená percentuálne.
Energetický certifikát	Dokument, v ktorom sa poskytujú informácie o tom, koľko energie je potrebné pre budovu alebo jednotku budovy, vrátane prvkov, ako je energia na vykurovanie, chladenie, vetranie, prípravu teplej vody a osvetlenie.
Energetický rating	Štandardizovaný ukazovateľ znázorňujúci energetickú efektívnosť budovy.
Fond budov	Všetky budovy v danej zemepisnej oblasti.
Hĺbková obnova	Práce na zlepšení budov, ktoré vedú k veľmi významným úsporám energie (obvykle viac ako 60 %).
Hodnotiaca tabuľka Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti	Webové sídlo Komisie, na ktorom sa uvádza, ako pokračuje vykonávanie plánov obnovy a odolnosti členských štátov.
Investícia	Výdavky na činnosť, projekt alebo iné opatrenie v oblasti pôsobnosti nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, pri ktorých sa očakáva, že prinesú priaznivé výsledky pre spoločnosť, hospodárstvo alebo životné prostredie.
Konečná spotreba energie	Celková energia spotrebovaná koncovými odberateľmi, ako sú domácnosti, priemysel a poľnohospodárstvo, okrem energie, ktorú spotrebuje samotný energetický sektor.
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti	Mechanizmus finančnej podpory EÚ na zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu pandémie COVID-19, na stimuláciu obnovy a riešenie výziev spojených so zelenou a digitálnou transformáciou.
Míľnik	Kvalitatívne meranie pokroku členského štátu pri vykonávaní reformy alebo investície uvedenej v jeho pláne obnovy a odolnosti.

Národná dlhodobá stratégia obnovy	Dokument vypracovaný členským štátom EÚ, v ktorom sa uvádza, ako plánuje do roku 2050 dekarbonizovať svoj vnútroštátny fond budov a dosiahnuť jeho vysokú energetickú efektívnosť.
Nástroj NextGenerationEU	Balík finančných prostriedkov na pomoc členským štátom EÚ pri zotavovaní sa z hospodárskych a sociálnych dôsledkov pandémie ochorenia COVID-19.
Oprávnenosť	Vhodnosť opatrení, ktoré sa majú zväziť pri financovaní z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, na základe podmienok, ktoré zahŕňajú dodržiavanie obdobia oprávnenosti a zásad doplnkovosti, „výrazne nenarušiť“ a nenahrádzanie opakujúcich sa vnútroštátnych rozpočtových výdavkov.
Plán obnovy a odolnosti	Dokument, v ktorom sa stanovujú plánované reformy a investície členského štátu v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
Posúdenie potrieb	Systematické hodnotenie s cieľom identifikovať požiadavky, určiť priority a efektívne pridelovať zdroje.
Primárna energetická spotreba	Celkový dopyt po energii vrátane spotreby v samotnom energetickom sektore, straty počas transformácie a distribúcie energie a konečná spotreba energie, ale bez použitia nosičov energie na neenergetické účely (napr. ropa na výrobu plastov).
Reforma	V kontexte Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zmena vedúca k významnému trvalému zlepšeniu fungovania trhu, politiky alebo inštitucionálnych alebo administratívnych štruktúr alebo k významnému pokroku pri plnení politických cieľov, ako sú rast a zamestnanosť, odolnosť a zelená a digitálna transformácia.
REPowerEU	Iniciatíva EÚ zameraná na ukončenie závislosti od fosílnych palív, diverzifikáciu dodávok energie a urýchlenie prechodu na čistú energiu.
Rozdiel vo výkonnosti	Rozdiel medzi odhadovanou/teoretickou a skutočnou spotrebou energie.
Spoločný ukazovateľ	Meranie pokroku dosiahnutého pri vykonávaní plánov obnovy a odolnosti členských štátov, a teda pri dosahovaní cieľov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.
Vykonávacie rozhodnutie Rady	Dokument, ktorým Rada na základe posúdenia Komisie schvaľuje plán obnovy a odolnosti členského štátu.

Odpovede Komisie

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/SR-2026-20>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/sk/publications/SR-2026-20>

Audítorský tím

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky jeho auditov, ktoré sa týkajú politik a programov EÚ alebo tém súvisiacich s riadením z konkrétnych rozpočtových oblastí. EDA vyberá a navrhuje tieto audítorské úlohy tak, aby mali maximálny vplyv, pričom sa zohľadňujú riziká z hľadiska výkonnosti či zhody, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti vykonala audítorská komora I – Udržateľné využívanie prírodných zdrojov, ktorej predsedá členka EDA Joëlle Elvinger. Audit viedol člen EDA Nikolaos Milionis, podporu mu poskytol vedúci kabinetu Kristian Sniter, ataše kabinetu Aris Konstantinidis a Katarzyna Radecka-Moroz, hlavná manažérka Florence Fornaroli, vedúca úlohy Antonella Stasia, audítori Dirk Neumeister, Lucia Rosca a Asimina Petri. Grafickú podporu poskytla Alexandra-Elena Mazilu.

Zľava doprava: Florence Fornaroli, Antonella Stasia, Asimina Petri, Kristian Sniter, Nikolaos Milionis, Dirk Neumeister, Aris Konstantinidis a Alexandra-Elena Mazilu.

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2026

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí EDA č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha licencií [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Vo všeobecnosti je preto opakované použitie povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Tí, ktorí používajú obsah EDA, nesmú skresliť pôvodný význam alebo odkaz. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky použitia takéhoto obsahu.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. fotografie zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, je potrebné získať dodatočné povolenie.

Ak je tento súhlas udelený, ruší a nahrádza sa ním uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Politika EDA týkajúca sa použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy.

Na súbore webových sídiel inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu sa poskytujú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame vám oboznámiť sa s ich politikami ochrany osobných údajov a autorských práv.

Fotografia na titulnej strane: © David Zarzosa – stock.adobe.com

Ikony použité na ilustrácii 1 v prílohe I: [www.flaticon.com](#)

Vlajky použité na ilustrácii 6, ilustrácii 7, ilustrácii 8 a ilustrácii 10: [www.flaticon.com](#)

Použitie loga EDA

Logo EDA sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

HTML	ISBN 978-92-849-7939-4	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/2752110	QJ-01-26-033-SK-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7940-0	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/2100230	QJ-01-26-033-SK-N

AKO CITOVAŤ

Európsky dvor audítorov, [osobitná správa 20/2026](#) „Zlepšenie energetickej efektívnosti súkromných obydľí s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti – Široká finančná podpora, ale nedostatky v základoch“, Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2026.

Štvrtina spotreby energie v EÚ pochádza z obytných budov. V rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa vyčlenilo 43 mld. EUR na zlepšenie energetickej efektívnosti týchto budov a zníženie spotreby energie. Pri našej práci sme zistili nedostatky v nastavení opatrení, ktoré neboli priamo zamerané na hĺbkovú obnovu. Zistili sme aj oneskorenia vo vykonávaní a nedostatky v monitorovaní výkonnosti opatrení. Informácie o úsporách energie neboli dostatočne spoľahlivé, porovnateľné alebo podrobné a nákladová efektívnosť obnovy budov sa nesledovala. Cieľom našich odporúčaní je zlepšiť zameranie opatrení obnovy, spoľahlivosť vykazovaných úspor energie a hodnotenie výsledkov a nákladovej efektívnosti opatrení.

Osobitná správa EDA podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/contact
Webová stránka: eca.europa.eu
Sociálne siete: @EUauditors